

A NAP

**Mi az a nap? mi az a nap?
Nem is nap az tulajdonkép.
Ugyan mi hát?... hát semmi más,
Mint egy nagy szappanbuborék.**

**Valami óriásfiú
Kifúja reggel keleten,
S szétpattan este nyugaton. -
És ez minden nap így megyen.**

Pest, 1845. február-március

Petőfi Sándor

VEZETŐ TESTÜLETEINK MUNKÁJÁBÓL

Elnöki összefoglaló	3
Közgyűlési beszámoló	3-4
Vezető testületeink munkájából	4-5

SZAVAZATI JOG

Levél a kiskorúak szavazati jogáról	5-7
-------------------------------------	-----

RENDEZVÉNY

Őszi találkozó	8
----------------	---

HELYI SZERVEZETEINK ÉLETÉBŐL

Régiós képzés Pécsen	9
Iváncsai nagycsaládosok húsvéti játszóháza	9
Állatkerti kincskereső	10
Szemégyűjtés a Föld Napján	11
Görcsleves	11
Babakocsis felvonulás Pápán	12
Boldog születésnapot!	12
NOE-FON	12

ÉLETÜNK

Az adományokról őszintén	13
Látogatás Finnországban a Mikulásnál	14
Tanulságos történet	15

CSALÁDI ÉLET

Az idővel való bánás	16-17
Kártyajátékok	17

ÉLETMÓD

Nagycsalád – kis lányom záró- és díjkiosztó rendezvény	18-19
Nyertünk, nyertünk!	19
A passzív házról	20
Természetes tisztítószerek	21

KEDVEZMÉNYEK 7, 13

HIRDETÉSEK 7, 15, 23

ÜDÜLÉSEK 22

ÖRÖMHÍR 24

Felelős szerkesztő:
SZÉKELY HAJNALKA, elnök

Főszerkesztő:
MÁRKI LÁSZLÓ

Tipográfia:
TÓTH IMRÉNÉ, PRESS + PRINT Kft.

Grafika:
CSURGÓ ERZSÉBET

Kiadja a
NAGYCSALÁDOSOK ORSZÁGOS EGYESÜLETE

Felelős kiadó:
KARDOSNÉ GYURKÓ KATALIN, főtítkár
1056 Budapest, Március 15. tér 8.

Tel./fax: 317-4909, 317-4563, 266-7771

NOE-FON

70/771-65-65, 40/200-943

NKÖM nyilvt. szám: 2.2/6811/2000

ISSN 1788-9103

Honlap: www.noe.hu

www.csaladi-kartya.hu

E-mail: noe@noe.hu

Félfogadás: szerda 10-16, péntek: 10-13.30

Ebédészünet: 12.00-12.30

A NOE számlaszáma: 11705008-20109369
adószáma: 19024471-1-41.

A „Családjainkért” Alapítvány
számlaszáma: 11705008-20427799
adószáma: 18011971-1-41.

Mindkét számlát a Budapest V. kerületi OTP vezeti.

A Nagycsaládosok Országos Egyesülete
kiemelten közhasznú,
a Családjainkért Alapítvány pedig közhasznú.

Az Otthon Segítünk Alapítvány
adószáma: 18468414-1-06
számlaszáma: MKB Bank 10300002-20131045-00003285

Nyomda: Press + Print Kft., Kiskunlacháza

A 230. számú NOE Leveletet
az NCA támogatásával adtuk ki:

A NOE Levelekben szereplő kedvezményes ajánlatok
kizárólag NOE-tagokra vonatkoznak.

Kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza.

Az újságban megjelenő hirdetések kereskedelmi jellegűnek
minősülnek.

A hirdetések tartalmáért felelősséget nem vállalunk!

A NOE Levelek 231. számának lapzártája: **2011. július 15.**

RÉGIÓKÖZPONTOK ELÉRHETŐSÉGEI

Felső-Tisza Régiós Iroda

4150 Püspökladány, Kodály Zoltán u. 4.
Szilágyiné Kerekes Margit
Tel./fax: 54/450-009, 70/776-08-77

Dél-alföldi Régió

5900 Orosháza, Szentetornyai út 2/C
Raktári nyitvatartás (Győri Vilmos
tér 1.) kedd: 8–12, csütörtök: 15–18

Észak-magyarországi Régiós Iroda

2154 Fót, Dózsa Gy. út 12–14.
Bertalan Zoltánné, Angéla
Tel.: 70/339-29-55

Balaton Régiós Iroda

Molnárné Budai Angelika
Tel.: 70/614-49-78

Közép-magyarországi Régiós Iroda

2200 Monor, Kossuth L. u. 65–67.
Szőnyiné Gábor Mária
Tel.: 70/934-33-39

Vitálisné Malik Judit
Tel.: 70/934-33-40

AI-Duna Régiós Iroda

7622 Pécs, Nagy Lajos király út 9.
Várdainé Kiss Krisztina
Tel.: 72/520-568, 70/332-35-14

Felső-Duna Régiós Iroda

9024 Győr, Mónus Illés u. 47–49.
Horváth Hajnalika
Tel.: 96/517-964, 70/776-00-11

Félfogadás előzetes telefonos
egyeztetés alapján.

Kedves Tagtársak!

A tavaszi hónapokban megújul a természet, mi is feltöltődünk energiával. Amint az a vezető testületeink beszámolójából kitűnik, erre a plusz energiára szükségünk is volt. Néhány programot emelnék ki a tavasz eseményei közül.

Az Európai Családügyi és Népesedési Hét megnyitásaként a NOE helyi szervezetei 90 helyszínen, azonos időben minikonferenciákat tartottak a családhoz kapcsolódó témakörben – ehhez még további 65 helyszín csatlakozott Európa-szerte. Ez nagyszerű teljesítmény volt, igazán büszkék lehetünk rá! Köszönet Kardosné Gyurkó Katalinnak és Márki Lászlónak a programsorozat összehozásáért és a helyi vezetőknek, önkénteseknek a programok szervezéséért.

Áprilisban végéhez ért a Nagycsalád – kis lányom projekt. A verseny díjkiosztóján jó volt látni az örömet az arcokon, amikor a nyereményeket átvették a családok. Ahogy az egyik édesanya elmondta, a nyeremény értékét növeli számukra, hogy a család több hónapon át „dolgozott” érte. Maga a játékban való részvétel is élmény volt számukra.

A közgyűlésen nagy örömmel adtunk át díjakat, oklevelet olyanoknak, akik a NOE közösségeiért dolgoznak. Évről évre nagyszámú jelölés érkezik – ez jelzi, hogy

milyen sokan tevékenykednek kifogyhatatlan energiával a családok érdekében. A Bölcső-díjak is jó helyre kerültek, remélem, hogy jövőre is ilyen sok cég, vállalkozás fogja támogatni a NOE és a helyi szervezetek munkáját.

Áprilisban ünnepelte egyéves születésnapját a háztartásigép-csere pályázat, és még nincs vége a folyamatnak. Igen bonyolult, sok adminisztrációt követelő pályázatról van szó. Úgy gondolom, a sok nehézség ellenére megérte dolgozni a több ezer család miatt, akik új gépekhez jutottak a pályázat segítségével. Kitartást kívánok a pályázatok kezelőinek és sikeres beszámolókat!

Közeledik a nyár, sorban érkeznek meghívók a régiós és helyi családi napokra. Az elnökség tagjai igyekeznek minél több helyre eljutni.

Érkeznek a „szülinapi” meghívók is. Gratulálok azoknak a szervezeteknek, amelyek nyáron ünneplik a 10., 20. évfordulójukat, és sokszor 10-20 évet kívánok nekik!

Családjainknak pedig azt kívánom, hogy a nyári hónapokban mindenkinek legyen lehetősége kikapcsolódásra, együttlétre a családdal.

SZÉKELY HAJNALKA

Közgyűlési beszámoló 2011

Április 16-án volt a NOE 2011. évi közgyűlése. A 9:30-ra meghirdetett közgyűlés nem bizonyult határozatképesnek, ezért az előzetesen kiküldött meghívó értelmében 10:30-kor megismételt közgyűlést tartottunk az eredetivel azonos napirendi pontokkal, és ez alapszabályunk és a meghirdetés szerint a jelenlévők számától függetlenül határozatképes volt.

A Közgyűlés

- az Egyesület 2010. évi szakmai tevékenységéről szóló beszámolóját egyhangúlag,
- az Egyesület 2010. évi gazdálkodásáról szóló beszámolót egyhangúlag,
- a közhasznúsági jelentést egyhangúlag
- és az Egyesület 2011. évi költségvetési tervét túlnyomó többséggel – 81 tartózkodás és 120 ellenszavazat mellett – elfogadta.

A hagyományokhoz híven az Egyesület idei közgyűlésén is többen részesültek díjazásban.

Az Egyesület **NOE-díjjal** köszönte meg a következők áldozatos munkáját:
Kormosné Debreceni Zsuzsa (Szigetszentmiklós), Pécsi

Székesegyház Nagycsaládos Egyesület (Pécs), Nógrádi Napraforgó Hagyományörző és Szociális Egyesület (Nógrád), Fekete Ferencné (Törökszentmiklós), Hajas Éva (Csersztomaj), Király Ignác és Királyné Tojzán Erzsébet (Érd), Kovács János (Pécs), Steinbach Sándorné (Budapest), Szőnyiné Gábor Mária (Monor), Szűcs Gabriella (Orosháza), Tóthné Marosi Róza (Püspökladány), Zsilinszkiné Rozmann Judit (Tomba), dr. Ottófi Rudolf (Győr).

Bölcső-díjat kaptak:

Aranybölcsős támogatók:

CIB Bank Zrt. (Budapest), CityLine Hungary Kft. (Vescsés), Coordwell Kft. (Budapest), Fővárosi Csatornázási Művek Zrt. (Budapest), GlaxoSmithKline Kft. (Budapest), Kamarás László (Szombathely), Magyar Lovassport Szövetség (Budapest), MANGO Hungary Kft. (Budapest), Marinka Shop (Budapest), Pannon Egyetem Georgikon Kar (Keszthely), Pató Balázs, Lipóti Pékség (Budapest), Petőfi Kulturális Közhasznú Nonprofit Kft. (Orosháza), Presidence Company (Budapest), Richter Gedeon Vegyészeti Gyár Nyrt. (Budapest), Szamárful Kiadó Kft. (Orfű), Szolnoki

Szigligeti Színház (Szolnok), Tetra Pak Hungária Zrt. (Budaörs), Univer Produkt Zrt. (Kecskemét), Váci Mihály Kulturális, Művészeti és Gyermekcentrum Városmajori Művelődési Háza (Nyíregyháza).

Ezüstbölcsős támogatók:

Barnucz Nóra és Nándor (Budapest), C sampyion Török-Magyar Gyorsétterem (Budapest), Cédrus Kft. (Budapest), Charlotte Papír-Írószerszám Nyomtatvány Bolt (Szentendre), Fővárosi Vízművek Zrt. (Budapest), Inter-Computer-Informatikai Zrt. (Budapest), MAVIR Zrt. (Budapest), MKB Euroleasing Autohitel Zrt. (Budapest), Pécsi Sport Nonprofit Zrt. (Pécs), Stúdió 68 Reklám-ajándék Kft. (Budapest), Variocommerce Kft. (Budapest).

Bronzbölcsős támogatók:

BALUKA-KER Bt. (Budapest), Baranya Megyei Múzeumok Igazgatósága (Pécs), Barna Mária (Debrecen), Ber-Ra 2010 Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. (Pécs), Bodza Bistro (Budapest), Civil Partner Nonprofit Tanácsadó és Szolgáltató Kft. (Budapest), CSOM 2001 Kft. (Budapest), Csontos Lajos (Püspökladány), Dextra Média Kft. (Budapest), Duna-Dráva Nemzeti Park (Pécs), Ferrero Magyarország Kft. (Budapest), Gödölle, Kékes, Mészáros & Szabó Szabadalmi és Védjegy Iroda (Budapest), Harmat Kiadói Alapítvány (Budapest), Heti Válasz Kiadó Kft. (Budapest), dr. Horváth György (Nagykálló), LH Soft Kft. (Diósd), MCM Kft. (Piliscsaba), Mucsi Antal (Ópusztaszer), Nagy Ferenc (Zalaegerszeg), Csomagolóanyag-

ipari Vállalkozás (Rábapaty), Pécs/Sopianae Örökség Nonprofit Kft. (Pécs), Pécsi Közlekedési Zrt. (Pécs), Poli-Farbe Vegyipari Kft. (Bócsa), Primet Kft. (Budapest), Schmelzmetall Hungária Fémkohászati és Kereskedelmi Kft. (Budapest), Telekdi Kata Szakközépiskola Tanműhelye (Debrecen), Vitaplus Kft. (Budapest).

Elismerő Oklevelet kapott:

XVI. kerületi Nagycsaládosok Egyesülete (Budapest), Antal Edit (Nagykálló), Békési Attila (Újkígyós), Bencsikné Szécsényi Éva (Békéscsaba), Bíró Kázmérné (Sárvár), Borgula Pálné (Köröstarcsa), Brunczvikné Máté Ildikó és Brunczvik Attila (Érd), Davidovné Kalcscsai Ágnes (Miskolc), Dobóné Csikós Csilla (Tomba), Domokos Józsefné (Ópusztaszer), Egri Emma (Püspökladány), Fábiánné Dilingai Zsuzsanna (Mezőberény), Harnischféger Ottóné (Tomba), Jánosi Miklós (Budapest), Juhász Attiláné (Debrecen), Juhász János és családja (Orosháza), Kecskés László (Budapest), Királyné Horváth Gizella Gyöngyvér (Cégénydányád), Kovács Tiborné (Sárvár), Magyar Földrajzi Múzeum (Érd), Molnárné Orvos Mária (Békéscsaba), Molnárné Salamon Rózsa (Felsőzsolca), Nagy István (Vác), Papp Antalné (Szombathely), Peri Lajos (Püspökladány), Rosta Péterné (Orosháza), Sámson László (Pécs), Sebestyén Tibor (Szombathely), Szepesi Sándor és családja (Orosháza), Ulatovszki Izabella (Szombathely), Varga Balázs (Debrecen), Vargáné Balogh Piroska (Ópusztaszer), Vizsy Ibolya (Zalaegerszeg).

Vezető testületeink munkájából

Március 18-án Budapesten zajlott az EU Nőjogi Bizottságának kerekasztal megbeszélése, melyen civil szervezetek képviselői is részt vettek. A tanácskozás témája a munka és a család összeegyeztetése volt, egyesületünket **Székely Hajnalka** és **Kiss Márta** képviselte.

Március 19-én **Kardosné Gyurkó Katalin** Lakitelken Hans Kaiser felkérésére egy a Stuttgarteri Magyar Intézetből érkezett professzornak mutatta be Egyesületünket, alapítványainkat és a vezetőképző tanfolyamunkat.

Március 24-én **Kardosné Gyurkó Katalin** és **Márki László** sajtótájékoztatót tartott a minikonferenciákról.

Március 26-án kilenc országban, 155 helyszínen tartottak minikonferenciát, ebből 90-et a NOE helyi szervezetei. Gratulálunk minden szervezőnek, szép munka volt, megmutattuk a NOE és a családmozgalom elterjedtségét, összefogását. A beérkezett beszámolókból tervezzük egy NOE Levél különszám kiadását.

Március 28-án és 29-én a Nemzeti Erőforrás Minisztériuma nemzetközi konferenciát tartott a Családok hete rendezvénysorozat keretében. A rendezvényen egyesületünket **Székely Hajnalka**, **Kardosné Gyurkó Katalin**, **Benkő Ágota** és **Márki László** képviselte.

Március 29-én **Kardosné Gyurkó Katalin** és **Kecskés László** a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium kommunikációs államtitkárával, Kovács Zoltánnal folytatott megbeszélést.

Március 30-án az Országgházban volt a 10 éves Kárpát-medencei Családszervezetek Szövetségének ünnepélyes közgyűlése. A közgyűlés keretében több határon túl élő nagycsaládos tett állampolgári esküt.

Március 30-án Egyesületünket beválasztották a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Közzolgálati Testületébe. A Testület tagjaként a NOE-t **dr. Kutassy Jenő** tagtársunk képviseli.

Április 2-án a Népesedési Hét záró rendezvénye a Millenáris Parkban megrendezett Családünnepp volt, ahol a NOE-t **Székely Hajnalka** és **Mohay Tamás** képviselte. Itt került sor a Családbarát Média Díj átadási ünnepségére, a díj elbírálásában egyesületünk részéről **Csiky Zoltánné**, Klári vett részt.

Az Elnökség *április 6-i* ülésén egyhangúlag döntött 53 család felvételéről, valamint örömmel üdvözölte a **Csákvári**, a **Budakeszi**, a **Pilisi** és a **Budapest Hegyvidék** csoport megalakulását. Egyhangúan döntött arról, hogy **Ifkó**

Melinda Judit kilépése után 2011. április 15-től teljes munkaidőben alkalmazza **Dulné Somlai Hédit**. Döntés született arról, hogy az Elnökség javasolja a közgyűlésnek a tagdíj 6.000 Ft-ra történő emelését.

Április 16-án tartottuk éves közgyűlésünket, az erről készült összefoglalót külön olvashatjátok.

Április 16-án a díjkiosztó ünnepséggel zárult a Nagycsalád – kislábnym projekt, ahol **Székely Hajnalka** mondott köszöntőt. A projektről szóló összefoglalót külön olvashatjátok.

Az Elnökség *május 4-i* ülésén egyhangúan döntött 39 családdal, valamint a **Nagycsaládosok Tápiószecsői Egyesülete** felvételéről.

Döntés született arról, hogy az elnökség

- alapos előkészítő munka után átdolgozza a Családbarát Önkormányzat díj feltételrendszerét;
- hozzájárul ahhoz, hogy az ÉTV-ÉRDI VSE női kézilabda csapatának mezén egy évig szerepeltethesse a NOE logóját;
- 2011. május 25-re összehívja a Bárka 2009 Nonprofit Kft. tulajdonosi gyűlését, amelynek napirendi pontja a Kft. 2010. évi beszámolójának előterjesztése;
- a NOE 2011-ben is megrendezi a „Helyi szövetség a családokért” konferenciát;
- javaslatot tesz a Választmánynak Jelölő Bizottság tagjaira, valamint a Fegyelmi és Etikai Bizottság egy tagjára.

Az Elnökség elbírálta a belső pályázatokat.

Május 7-én volt a 100. Választmányi ülés, melyen

- Szám Katalin, a Képmás Magazin főszerkesztője bemutatta a Magazint, ők is konzervatív értékeket képviselnek, mint a NOE, így közös érdekünk, hogy értékeink megőrzése érdekében összefogjunk. Felhívta a figyelmet a NOE tagoknak biztosított kedvezményes (-20%) előfizetésre;
- a Magyar Élelmiszerbank Egyesület képviselőjében Eke Gábor és Varga Szilvia tájékoztatta a résztvevőket

az élelmiszeradomány kiosztásával kapcsolatos változásokról, szigorodó feltételekről;

- az elnökség beszámolójában érdekvédelmi kérdésekről;
- a régiós beszámolóban az önkéntes képzések – találkozó tapasztalatairól, valamint a budapesti régió kialakításáról esett szó, ez utóbbira pályázatot ír ki az Elnökség;
- tájékoztató hangzott el az Őszi Találkozóról, a régiós családi napokról, ebben az évben a karácsonyi ünnepséget Győrött tartjuk.

A Választmány megválasztotta a **Fegyelmi és Etikai Bizottság új tagjának Vári Ferencet**, valamint a **Jelölő Bizottság tagjait: dr. Farkasné Székely Kamilla, Feketéné Battyáni Katinka, Görcz Gyula Csaba, Joachim Györgyné, Vári Ferenc**.

Május 13-án Székely Hajnalka és Varga Anikó részt vett „A családi élet és a munka egyensúlya – fókuszban a családbarát munkahely” konferencián.

Május 13-án Morvayné Bajai Zsuzsanna részt vett az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság III. csoportjának „Építsünk erősebb Európát” című konferenciáján.

Május 18-án a vidékfejlesztési stratégia véleményezésében **Medve Zsuzsa** és **Dombai Lászlóné** vettek részt.

Május 19-én Kardosné Gyurkó Katalin képviselte egyesületünket az ENSZ Gyerekjogi Bizottságának első egyeztető megbeszélésén.

Május 23-án Dombai Lászlóné az Országgyűlés Ifjúsági, Szociális, Családügyi és Lakhatási Bizottsága Lakhatási Albizottságának ülésén vett részt.

Május 24-én Székely Hajnalkát, Morvayné Bajai Zsuzsát és Joachim Györgynét fogadta a családtámogatásokról szóló sarkalatos törvények előkészítése témájában Harrach Péter.

SAVAZATI JOG

Levél a kiskorúak szavazati jogáról

*Tisztelt Olvasók! Tisztelt Nagycsaládosok!
Mélyen tisztelt Édesanyák és Édesapák, tisztelt Nevelőszülők!*

Kurtán-furcsán zajlott le egy vita a közelmúltban: kapjanak-e a gyermekek (avagy utánuk a szüleik) választójogot – ezt a kérdést tette föl a választópolgároknak az új alkotmányt előkészítő testület. A vita halk lett, az eredmény pedig szomorú: elsőprő vereséget szenvedett a gyermekek szavazati joga.

E sorok szerzője tizenhat éve mondja úton-útfélen, hogy szavazati jogot kell adni a gyermekeknek. Ezért külö-

nösen megdöbbenett a merev, zsigeri elutasítás, amivel a „vita” heteiben kényszerültem szembesülni. Ez a mostani levél a NOE vezetésének felkérésére született, mivel az interneten is útjára bocsátottam egy a jog megadását szorgalmazó írást. Lássunk hát neki:

Tisztelt Szülők!

1804-ben minden századik földlakó a Magyar Szent Korona alattvalója volt. Ma csupán minden hétszázadik ember magyar állampolgár. Még súlyosabb probléma, hogy a magyarság véstesen, hovatovább visszafordíthatatlanul előregszik. Nagyon nem mindegy ugyan-

is, hogy tízmilliós népességből kétmillió az öreg és hárommillió a gyermek, avagy fordítva, kétmillió ifjúra jut hárommillió nyugdíjas. Ma Magyarország akkora demográfiai válság küszöbére érkezett, amelyhez foghatót csak a népvándorlások idején láttak az emberek.

Hogy világos legyen: ha megmarad/csökken a mai arány (hogy 100 nő 136 gyermeket szül), akkor húsz év múlva 40 ezres évjáratok fognak születni! Vas biztos tény ugyanis, hogy Magyarországon évente kevesebb mint 45 ezer kislány születik már jó évtizede, az első szülés ideje pedig egyre későbbre tolódik.

A kibontakozó társadalmi válság már itt is van: az nem megy, hogy az egyre több beteget az egyre kevesebb járulékfizető által fenntartott egészségügy egyre jobban ellássa. Látható: az öregek életfeltételei néhány év leforgása alatt köddé válnak! Nyilvánvaló képtelenség többmillió embernek arra várni, hogy néhányan (ismeretlenül!) tartsák el őket. Nonszensz, hogy hárommillió nyugdíjas azt akarja kikényszeríteni az országból, hogy hárommillió másik ember (mindenféle személyes kontaktus nélkül!) finanszírozza az ételét, lakását, gyógyszerét, orvosát stb. Magyarán: például az egészségügy szükségszerűen össze fog omlani. Úgy fog összeomlani, ahogyan már évek óta omlik: egyre gyorsuló ütemben dezertálnak a rendszerből annak működtetői. Az intézmények kvázi megmaradnak, csak éppen nem lesz szakértő orvos, ápoló, megfelelő gyógyszer, takarítás naponta stb.

Ugyanígy omlik össze a lakáspiac. Most még azt hiszik sokan, hogy csak a frankhitelek miatt – pedig dehogy. A fizetőképes kereslet tűnik el, illetve tűnt el. Egyre kevesebben vagyunk, és csak a szegénység szaporodik. A gazdagabbak jelentős hányada már most is megfelelő számú és minőségű ingatlannal bír, ők nem kívánnak vásárolni. A szegényebbek pedig nem fogják megadni azt az árat, amit a tulajdonosok kapni akarnak. Valójában nem kevés a lakás, hanem sok is – csak éppen diszjonáns a helyzet. Ingatlanok tízezrei nem érnek jóformán egy garast sem – ez, tisztelt Szülők, a népvándorlás hajnala...

Nemcsak az öreg sok, hanem a gyermek is kevés, évről évre kevesebb. Nyilvánvaló, hogy a gyermekintézmények rendszere is össze fog omlani. Az iskolákkal (és nemsokára az egyetemekkel) ugyanaz fog történni, ami a kórházakkal: köddé válnak. Miképpen tartható fenn egy 8x25 gyermekre méretezett iskolaépület, ha csupán 6x10 diák látogatja? Az összeomlás garantált. Nincsen forrás működtetni a kétszáz gyermekre méretezett intézményt hatvan gyermek kedvéért. Azért nincs, mert a kedves Szülők adóiból és egyéb befizetéseiből a (rengeteg öreg számára amúgy is szűkösen elegendő) egészségügyi és nyugdíjrendszert kell fenntartani (és persze azt sem sikerül, mint főntebb megírtam).

Tisztelt Szülők!

Elérkeztünk a lényeghez: miként lehet megfordítani ezt

a folyamatot? A válasz egyszerű: **mindenkinek – fiatalnak és öregnek egyformán! – a legegyszerűbb érdeke, hogy több gyermek szülessék!**

Ha meg akarjuk őrizni a **demokratikus** kereteket és a magyar nemzet jövőjét is, akkor át kell alakítanunk a politikát, és ez az **átalakítás** csak egyet jelenthet: **meg kell adni a kiskorúaknak is a választójogot!**

Ha megadjuk, akkor a politika a súlyán fogja kezelni a gyermekügyet. Most nem adjuk meg, a gyermekeknek nincsen választójoguk, és ez meg is látszik a politikán: iskolát sokkal hamarabb zárnak be, mint idősothont, noha az iskola bezárása garantálja, hogy az idősothont is be kell majd zárni. Tehát ismételjük meg: nagy tévedés azt hinni, hogy a gyermekek választójoga a felnőttek, az öregek ellen van. Pont fordítva: **őrtük kell megadni ezt a jogot!** A felnőttek, az idősek, a holnapi nyugdíjasok jövőjének, egzisztenciájának ez az egyetlen reális garanciája.

Néhány ellenérvről:

Ahogyan a nagykorú is elveszítheti a szavazati jogát, ugyanúgy a kiskorú szavazati joga is elveszíthető. Ha egy 18 év alatti törvényt szeg (pl. lop, nem jár iskolába stb.) akkor a bíróság vegye el a szavazati jogát még akkor is, ha egyébként nem büntethető.

Az állami gondozottak szavazati jogával nem élhet az állam, mert nem dönthet önmagáról. (Ez amúgy is mondvacsínált probléma, ezen az alapon mindenkitől el kellene venni a szavazati jogot, elvégre sokan el sem mennek szavazni...)

A cigányság számaránya a társadalmon belül nem nő meg attól, hogy minden kiskorú szavazati jogot kap. Sőt, éppen ez fogja kikényszeríteni annak a bűnös mulasztássorozatnak a befejezését, ami a mostani bajokhoz vezetett. Nyilvánvaló például, hogy az új rendszer rövidesen érdemi javulást eredményezhetne például a „cigánygyerekek bűnözése” terén, és ezzel is nagyot javítana Magyarország élhetőségén.

Attól félni, hogy a kiskorúak választójogának megadása a vakszerkedelem föllendüléséhez vezet, szintén hamis; „a sok cigány majd eladja a szavazatát” érv egyfelől nem igaz, másfelől ha tényleg azt feltételezzük, hogy a választások megvehetőek, akkor föl kell hagynunk az egész demokráciával.

A kiskorúak választójogát az fogja gyakorolni, aki értük felelősséget visel. Ez így korrekt, ez így ésszerű. Aki elvitatja a felelősséget viselő felnőtt mérlegelési képességét, aki azt feltételezi, hogy a szülők tömegesen képtelenek felmérni gyermekük politikai érdekét, az egyben azt is kijelenti, hogy a felnőttek nem képesek felmérni a saját politikai érdeküket. Aki ilyet állít, lényegében tagadja a demokráciát.

Azt remélni, hogy a felnőttek „maguktól” is elkezdjenek a gyermekeket támogató politikára szavazni, és ezért fölösleges átalakítani a mostani szisztémát – naivság. Elvben jól hangzik, de évtizedek igazolják, hogy nem történik meg a „nagy belátás”. A társadalom, a politikai haszonlesés évtizedek óta rendre a gyermekeket rövidíti meg.

A változtatás nem kerül pénzbe, gyakorlatban szinte

semmilyen extra beruházást sem igényel. Most három nagyrendszer is működik, ami bevonható volna a dologba: 1. mindenkinek nyilván van tartva az anyja; 2. minden kiskorú után kap valaki családi pótlékot; 3. minden kiskorúnak van törvényes képviselője. Politikai döntés kérdése, melyik rendszerre ültetjük rá a választójogot. (Pl. ha az anya kapja, az szépen megnövelné a nőies elem képviselőt a társadalomban, ami biztosan jót tenne a családi értékek politikai védelmének. Ez volna az igazi emancipáció, nem az ingyenes fogamzásgátló tabletta.)

Tisztelt Szülők!

Félreértés azt gondolni, hogy előnyökört, extra jogért küzdünk. Ellenkezőleg! Egyfelől tartozunk azzal a gyermekeinknek, hogy megtesszük ezt a nagy, világraszóló lépést. Az egész művelt Nyugat követni fog bennünket,

mert utat nyitunk a legégetőbb problémájuk demokratikus megoldására.

Másfelől pedig éppen a szülők azok, akik a legtöbbet kockáztatják: a jövőért, a gyermekeik jövőjéért dolgoznak hajnaltól napestig – igenis nagyobb felelősséget kell vállalniuk a kormányzati irány meghatározásából is. Aki több voksot tesz le egy kormányzat mellé, az komolyabban fogja venni annak a kormánynak az elszámoltatását is. Szó sincs róla, hogy a megnövekedő választójog kisebb felelősséget, netán kényelmesebb életet ígér! Pont fordítva: következetes, kemény és önkorlátozó döntéseket kell kipróbálni a politikusokból is – pontosan úgy, ahogyan odahaza is teszünk, amikor szigorú feltételek között, ámde eredményesen látjuk el szülői feladatainkat.

NYIRI JÁNOS
(BUDAPEST)

KEDVEZMÉNYEK

S AND H BT. (1113 Bp., Villányi út 74. ☎ 06/1 466 7725, és 2040 Budaörs, Szabadság út 52. ☎ 06/20 522 7900)
www.schollbuda.hu és www.schollbudaors.hu

NOE-tagok 15% kedvezményt kapnak a cipők árából, és az akciós termékekből további 5% kedvezményt.

TELNETWORK MAGYARORSZÁG KFT. (1032 Bp. Zápor u. 53. ☎ 06/1 273 0393) www.telnetwork.hu

Érvényes NOE-igazolványra 5-20% kedvezményt ad a termékek és szolgáltatások árából.

NYUSZI CUKRÁSZDA (8640 Fonyód, Hunyadi J. u. 2. ☎ 06/20 331 4581) www.nyuzicukraszda.hu

Érvényes NOE-igazolvánnyal 16,66% kedvezményt adnak a fagyalt/gombóc árából, így az 125 Ft-ba kerül.

HIRDETÉSEK

Plasztikai sebészet

Dr. Jánky György plasztikai sebész
rendel: hétfő, csütörtök: 15-19 h.

Vállalom, hogy a legalább egy éve NOE-tag, 3 vagy többgyermekes, érvényes tagsági igazolvánnyal rendelkező szülők – csak 5-12 év közötti – elálló fülű gyermekét vagy gyermekeit **térítésmentesen** megoperálom, ha igényli és alkalmas a műtetre.

1114 Budapest, Bartók Béla út 1.

☎ 365-8633; 20/934-8778

e-mail: jankydr.plastsurg@t-online.hu

Szállítás-fuvarvállalás

NOE-ban leinformálható, a titkárságnak régóta dolgozó megbízható fuvarozó személygépkocsival munkát vállal magánszemélyeknek illetve cégeknek, alkalmanként vagy rendszeres megbízásra.

Bel- és külföldi személyszállítás, gyermekek iskolába szállítása, futárszolgálat, anyagbeszerzés, áruterítés, postai ügyintézés.

NOE-tagoknak kedvezmény!

☎ +36 20/9354-600 Pfeil István

e-mail: pfeilistvan@gmail.com

Költöztetés, fuvarvállalás, lomtalanítás

Budapesten és az egész ország területén.

Szállítás: zongora- és páncélszekrény-szállítás.

Kedvező árak, ügyfélbarát kiszolgálás.

NOE-tagoknak árengedmény!

Ha bármilyen szállítási gondja van, hívjon bizalommal!

☎ +36 30/509-2284 Sárközi Zsolt

web: www.koltozesmaskepp.hu

Homok, sóder, murva, beton, termőföld szállítását

5 tonnáig vállalom Budapesten,

NOE-tagoknak 5% kedvezménnyel!

☎ +36 20/956-5720 Kovács Árpád

e-mail: teherfuvarozas@uw.hu

web: <http://teherfuvarozas.uw.hu>

Kispesten, a metróhoz közel **külön bejáratú szoba diáklánynak hosszú távra kiadó.**

TV/internet lehetőség van.

Érdeklődni: **Kocsis Magdi**

☎ +36 30/200-97-73

ŐSZI TALÁLKOZÓ

Miért érdemes minél többen jönnötök az őszi találkozóra?

A város vezetésével együtt arra törekszünk, hogy minél többen részt tudjatok venni a rendezvényen. Mint az előző NOE Levelekben már említettem, **szállást magatoknak kell intézni**. A környéken található még olcsó szálláshelyek, illetve a rendezvény helyszínén lehet sátorozni. Ez esetben is van tisztálkodásra és egyéb szükségletek elvégzésére lehetőség.

Mivel Nagykálló kis város, ezért ajánlom mindenkinek, hogy lehetőség szerint szombatra igényeljétek **ebédet**, amely 750 Ft/adag. Kérjük, igényeket feltétlenül jelezzétek a jelentkezési lapon – melynek beküldési határideje **2011. július 15.** – az összeg befizetésének igazolásával. (Fizetni tudtok átutalással a NOE 11705008-20109369 számú bankszámlájára. Kérjük, megjegyzésbe feltétlenül írjátok be, hogy **ŐT ebéd ... főre.**)

Milyen **látnivalók** vannak Kállóban? Sok. A városban található múzeumok ingyen látogathatók e napon. Nagykállóban található az ország első mesterséges dombja. Itt van a világhírű TÉKA tábor. A megye első versenyre alkalmas úszómedencéje, amelyet ezen a napon ingyen használhattok. Mellette a hajdúszoboszlótól jobb gyógyvíz, amelyet szintén mindenkinek ajánlok. Aki nem akar fürödni, nézheti a műsort a találkozó helyszínén, lesz idegenvezetéssel városnézés, kézműves foglalkozások, ügyességi játékok, kötélpálya stb.

Érdeemes messzelátót is magatokkal hozni, mert a Rákóczi-torony ezen a napon szintén ingyen látogatható, érdemes a több száz lépcsőt megmászva szétnézni, innen akár Tokajt is láthatjátok, és az összes környező települést is.

Akik már péntek este megérkeznek, részt vehetnek egy erdei esti túrán, ígérem, emlékezetes lesz. Szombaton ismétlés. A szokásos délután 4 órával nem fog véget érni a nap, mert akkor kezdődik az estébe nyúló táncház, este lesz orgonahangverseny, aki pedig napközben lemaradt az idegenvezetésről, ekkor még pótolhatja (városnézés már péntek este is lesz igény esetén).

Aki kíváncsi Kálló történetére, az pénteken és szombaton is részt vehet az esti órákban egy múzeumi előadáson.

Akik vasárnap is maradnak még, azoknak hálaadó istentiszteletet is szervezünk.

Miért kérek benneteket mégis, hogy minél többen gyertek?

Egyszerű az oka: mi nagycsaládosok a mai gazdasági válság idején is olyan értékkel bírunk, amit pénzzel nem lehet megfizetni. A gyerekeinkkel. Ironikusan mondhatjuk úgy is, hogy mi bebiztosítottuk magunkat a jövőre. Nekünk, ha nyugdíjasok leszünk, lesz, aki megkeresse a nyugdíjra valót. Ezt az értéket propagálni kell, megmutatni az országnak, hogy mi milyen „gazdagok” vagyunk. Felhívni a figyelmet, hogy a gyermek milyen érték. Szerintem erre a legnagyobb lehetőség egy ilyen találkozó, főleg ha a helyi médiában is megjelentetitek a képeiteket, a beszámolóitokat. Megmutathatjuk az egész országnak, hogy a gyerekek milyen nagy értéket képviselnek, és akár az ország egyik végéből a másikba is el lehet jutni több gyerekkel is, akár több napra is, mert mi nagycsaládosok összefogunk, és segítjük egymást.

Várjuk minden egyesület, csoport, egyéni tag jelentkezését az országos vezetőséggel együtt.

Minden felmerülő kérdésre igyekszem válaszolni e-mailben: cskerezsikatalin@freemail.hu, vagy telefonon a 70/334-8753 (flottás) vagy 20/582-1118 számon, de kérek mindenkit, hogy csak öt óra után hívjatok.

Szeretettel várunk Benneteket a nagykállóiak nevében **2011. augusztus 27-én:**

CSONKÁNE KEREZSI KATI

Régiós képzés Pécssett

Egy nyertes NCA pályázatból négy hétvéges képzést szerveztünk októberben, ill. áprilisban az Al-Duna régió egyesületeinek. Az első két hétvége civil ügyintézésről szólt, erről már korábban beszámoltunk. Áprilisban két hétvégét ön- és szervezetismeretre fordítottunk. Varga Gyöngyi remek játékokkal vezetett rá minket belső énkünk titkaira, úgymint mindnyájan átérzezhettük a megnyílás, a bizalom felemelő erejét, s töltekezve, önbizalmat nyerve mehettünk vissza a hétköznapokba.

Néhány gondolat a képzésben részt vett 12 fő tollából:

- ☞ A tréning lehetőséget adott, hogy hitelesen tudjam továbbadni a NOE által képviselt értékeket... tovább erősödött bennem, hogy ÉRDEMES a NOE-ért tenni és tagjának lenni!
- ☞ Önbizalmat adott.
- ☞ Milyen jó, hogy mind mások vagyunk!
- ☞ Több ilyen tréning kellene, akár helyben a tagságnak is.
- ☞ A tréning rávilágított, hogy berögződéseink mennyire megnehezítik a másik ember megértését.
- ☞ Profi tréner, fantasztikus kommunikációval, értő figyelemmel reflektált a lényegre, hogy egyenként ki hol vegyen észre valamit, és a változás elindulását segítette. A csoport tagjai egymást erősítették...
- ☞ Olyan embereket ismertem meg, akik hozzám hasonlóan gondolkodnak... fontos és hasznos tapasztalatokkal, ötletekkel, a szervezet hatékony működését segítő tanácsokkal gazdagodtam... köszönöm, hogy részese lehettem mindezeknek!

- ☞ A képzés önmaga is bizonyítéka volt annak, hogy egymást nem ismerő emberek, ha bizalommal és nyitottan fordulnak egymáshoz, erős csapattá tudnak formálódni.
- ☞ Köszönöm a lehetőséget!
- ☞ Lélekben kaptam egy megerősítést... meg kell bízni az emberekben, és el kell fogadni a felém nyújtott kezeket.
- ☞ Megtanultuk, hogy érdemes tenni, hogy hitelesnek kell lennünk, hogy értékesek vagyunk és a többiek is értékesek.
- ☞ Egyesületünkbe szeretném továbbvinni az itt tanultakat: ha más is felismeri saját maga fontosságát és értékeit, jobban tudunk kiállni a magunk nevében. Rengeteg olyan dolgot viszek magammal, amit még nem tudok megfogalmazni, csak ennyit: JÓ, SZÉP, CSODÁLATOS...

SZÉKELY KAMILLA (PÉCS)

Ivancsai Nagycsaládosok Húsvéti játszóháza

2011. április 23-án, szombaton Húsvéti játszóházat tartott egyesületünk. Nagy örömmre szép számmal jelentek meg család-jaink. Az idő csodálatos volt, így csak emelte az együttlét hangulatát. Az iskola udvara kitűnő háttérrel adott a rendezvényhez. Szívesen festették gyerekek és felnőttek a gipszfigurákat, szebbnél-szebb rajzok és színezések készültek a húsvétról. Családi totó is volt, amit mindenki kitöltött. A szabadtéri játékok közül az „Adj király katonát” és a „Gurul a labda”, valamint a foci igazi mosolyt csalt az arcokra. A kellemes fáradtság után elkészült a finom pizza és a tea. Jóllakottan és élménydúsán térünk haza.

HAJDÚ ZOLTÁNNÉ (IVÁNCSA)

Állatkerti kincskereső

Csodálatos napos idő várt 2011. március 26-án, szombaton délelőtt, hogy szép élményekkel térhessünk haza arról a programról, ahol 65 családdal, több mint 350 felnőttel és gyerekkel együtt vehettünk részt a Pécsi Székesegyház Nagycsaládos Egyesülete „Állatkerti kincskereső” játékán a Mecseki Állatkertben. Újabb jó alkalom adódott arra, hogy az egyesület családjai ismerkedhessenek és beszélgethessenek egymással. A tagcsaládokat egész nap kedvezményes áron szállította a Mecseki Kisvasút, amelyen vasutas sapkákból, kis sárga zászlókkal fényképezhette mindenki csemetéit. Sok jókedvű, vidám család járta keresztül-kasul az állatkertet, hogy rátaláljanak az elrejtett kincsekre. A kincskereséshez minden család kapott segítséggül egy térképvezetővel jelölt 13+1 játékos rejtvényfeladatot, amit a nap során teljesíteni kellett.

Mi már az első feladatnál megpróbáltuk az egyszerűbb utat járni, de nem sok sikerrel. Az első kérdés: *hány kiáltás hallatszik a szavannán?* A kis majmok annyira csendben voltak, meg sem mukkantak, így elsőre beírtuk, hogy nulla. De aztán megtaláltuk az elrejtett helyes választ: *veszélyben 3 kiáltás hallatszik.* Itt rájöttünk, hogy kemény fába vágtuk a fejszénket, és bizony meg kell keresni minden választ, pontosabban elrejtett kincset. Nem lehet ezt csak úgy ellébecolni. Nem kis fejtörést

okozott több családnak, amikor azzal a kérdéssel szembesült, hogy *a kis csíkos farkú makimajmok milyen fürdőt vesznek nap mint nap (napfürdőt).* De itt tudtuk meg azt is, hogy egy nap alatt az oroszlán akár 20 órát is képes aludni. Egyéb érdekes kérdésekkel és válaszokkal gazdagodhattunk még a délelőtti folyamán. A kincskeresést néha félbe lehetett szakítani, mert négy helyszínen is látványtetések várták a látogatókat. A legnagyobb sikert talán a víziló-páros aratta, bár az első pár percben elég érdektelenül fogadták az etetés időpontját. Aztán komótosan, de biztosan benyeltek több vödör zöldséget a gondozóiktól. Nagy sikert arattak az állatsimogató lakói is, ahol a gyerekek kedvükre ajnározhatták a kecskéket, akik mindent megettek, a szabadidejükben pedig „menekültek” a gyerekektől. A szurikáták közelében bátorságpróbát tehettek a gyerekek: szűk alagútban csúszkálhattak és magas hegygerinceken mászhattak. Mi szülők pedig *őrszemet* állhattunk, akár a szurikáták közül egy, aki vigyázta a csapatot.

A szponzorok jóvoltából a családok különböző csemegéket és egy színes Baranya falitérképet vehettek át nyereményként. 13 órakor a nap záróakkordjaként tombolán sorsolták ki a KRESZ park ajándék belépő- és bringacsösző kártyáit, valamint egy-egy National Geographic Kids újságot.

Aki ott volt ezen a szép napsütötte tavaszi napon, sok élménnyel és vidáman térhetett haza.

Köszönjük a szervezőknek, hogy gyermekeinknek és nekünk egy újabb szép napot ajándékoztak.

MÓZES ENDRE ÉS MELINDA (PÉCS)

Szemétygyűjtés „A Föld Napján”

A Pécsi Székesegyház Nagycsaládos Egyesület mohácsi csoportja a Föld Napja alkalmából csatlakozott a Magyar Közút Nonprofit ZRt. hagyományos, országos szemétszedő akciójához.

Az akció célja a városba vezető utak megtisztítása volt, melyhez az önkormányzatnál jelentkezettek civil szervezetek, iskolák, baráti társaságok. A mohácsi csoportban a szőlőhegyi családok (felnőttek, nagyobb gyerekek) úgy gondoltuk, hogy csatlakozunk e felhíváshoz, mert szerettünk volna tenni valamit közvetlen környezetünkért. Elvállaltuk az 56-os számú főút szőlőhegyi bevezető szakaszának, valamint a mellette húzódó kerékpárút környékének szeméttől való megtisztítását 2 km hosszan a Vízkimelőtől a rendőrlámpáig. Önkormányzatunk örömmel fogadta a jelentkezésünket.

A főút mentén

A kerékpárúton

Felúton pihentő

A különböző védőfelszereléseket (láthatósági mellény, kesztyű, zsákok) biztosították számunkra. Az akciónk során több mint tíz zsák szemetet gyűjtöttünk össze a főút mindkét oldalán és a kerékpárút mentén. Elgondolkodtató, hogy embertársaink utazásaik során mennyi mindent dobálnak ki az autójukból.

Szedtünk össze cigarettás dobozokat, üdítős flakonokat, autófelszerelési dolgokat, sörösüvegeket stb., sőt valakik komplett szemételepnek nézik az út menti árkot.

A szemétygyűjtés nem esett nehezünkre, és mindenkit jó érzéssel töltött el, hogy tehattunk valamit környezetünk védelméért.

TADITS LÁSZLÓ
(MOHÁCS)

Görcsleves...

Május 8-án Hajdúhadházon, az Európa-nap rendezvényen képviseltette magát az „AKARD” **Hajdúsági Nagycsaládosok Egyesülete** is. Sátrat állítottunk és beneveztünk a főzőversenybe. Különleges „görcs” levestel készültünk, amely a benne lévő tésztáról kapta nevét. Ízletesre sikeredett, sokan álltak tányérral kezükben kós-

tolóra várva. Ugyan a zsűri tetszését más finom ételek nyerték el, de délutánra egy „görcs” sem maradt a nagy üst alján. Az egyesület külön köszönetet mond segítőinek fáradtságos munkájukért a tészta készítésében.

SZILÁGYI ÉVA (TÉGLÁS)

Nemzetközi Családnapi – Május 15. Babakocsis felvonulás Pápán

A Pápai Nagycsaládosok Közhasznú Egyesülete (PÁNKE) május 15-én a Nemzetközi Családnapi alkalmából babakocsis figyelemfelkeltő felvonulást szervezett Pápa belvárosában. A borult, esős idő ellenére is több mint hetvenen vettek részt a felvonuláson. A felvonulás célja az volt, hogy felhívjuk a figyelmet a család és a gyermekvállalás fontosságára. A Nemzetközi Családnapi minden évben

szeretnénk megünnepelni és kiemelt rendezvényünknek tartani. A következő rendezvényünket július 10-én a Népesedési Világnapi alkalmából, Városi Nagycsaládosok Napja címmel szervezzük meg különböző programokkal, előadókkal. Nagyon sok szeretettel várunk rá mindenkit!

KRASZTEL LÁSZLÓNÉ PÁNKE ELNÖK (PÁPA)

Boldog szülinapot!

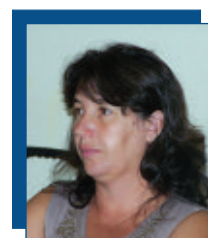
Az „Add a Kezed” Püspökladányi Nagycsaládosok Egyesülete 2011. május 14-én ünnepelte 15 éves születésnapját. A nagy múltú egyesület a helyi Tesco parkolójában rendezte meg egész napos programját, ahol a családok kedvükre szórakozhattak, hiszen egész nap lehetett kézműveskedni, vetélkedni, aszfalra rajzolni, motorozni és a nagyszínpad rendezvényeit megtekinteni. Mindenki kedvére válogathatott az események közül. A rendezvényt Dombi Imréné, Püspökladány város alpolgármestere nyitotta meg. Méltatta az egyesület munkáját, eredményeit és jókívánságait fejezte ki. A régióba tartozó egyesületekből is jöttek a rendezvényre: Nyíregyházáról, Mátészalkáról és Tiszavasvárról hoztak ajándékot, jókívánságokat. Az eseményen köszöntötték azokat a fiatalokat, akik 1996-ban, az Egyesület alapításának évében születtek.

Az alapító családoknak oklevéllel kedveskedtek. A tortát egy anyuka önkéntes munkával sütötte.

Az egész napos rendezvény nem csak itt a parkolóban zajlott, hanem a Karacs Ferenc Múzeumban is, ahol kiállítást lehetett megtekinteni, kenyérlángost lehetett sütni és fogyasztani. A nap végén tombolasorsolás volt, a támogatók ajándécsomagjait nyerhették el a résztvevő családok. A tartalmas programok mellett jutott idő beszélgetésre, ismerkedésre, pihenésre.

Kívánom, hogy az egyesület még sok évig folytassa eredményes munkáját!

TÓTHNÉ NÁCSA IRÉN
(TISZAVASVÁRI)

Kedves Tagtársak!

Egyre többen hívjátok a NOE-FON-t. Reméljük, hogy sokatoknak tudunk/tudunk segíteni, és valamennyien elégedettek vagytok a szolgáltatással!

Az elmúlt időszakban többen jelezték, hogy bizonyos telefonos ügyfélszolgálatokon a feltett kérdésre nem kaptok egyértelmű választ, illetve olyan is volt, hogy tévesen tájékoztattak Benneteket...

Mi bízunk benne, hogy soha sem történik ilyesmi a NOE-FON-nál, így ne lepődjete meg, ha a kérdésekre nem azonnal kaptok választ, hanem visszahívunk Benneteket a pontos információval.

A NOE-FON munkatársai munkanapokon 8 és 16 óra között állnak rendelkezésetekre. A munkaidőn kívüli, valamint munkaszüneti napokon érkező hívásokat üzenetrögzítő fogadja.

Amennyiben inkább leírnátok a kérdéseket, problémákat, úgy a noefon@noefon.hu e-mail címre írhattok.

A www.noefon.hu honlapot igyekszünk mindig aktualizálni – főként a „Címlapon”, illetve az „Aktuálisban” találjátok meg az újdonságot.

Számaink: 06 40/200-943 (helyi tarifával hívható, kék szám) és 06 70/771-6565 (NOE flottás szám).

Hívjatok bizalommal!

VÁMOS VERONIKA

Az adományokról őszintén

Fura egy világban élünk. Nemhogy az adomány vagy ajándék adásának illetményével és mikéntjével nem vagyunk tisztában, de hogy adományt elfogadni sem tudunk emberhez méltóan, az fura. Nem is fura, inkább zűrös, kiábrándító, lehangoló és szomorú.

Az emberek, amióta világ a világ, adakoznak, segítők kezét nyújtják egymásnak – a modern korban azonban sajnos már egyre kevésbé, egyre személytelenebbül. A nagyobb ünnepek, mint amilyen a karácsony is, persze sokakban megmozdítanak valamit. Vannak, akik csak maguk előtt akarnak jobb színben feltűnni, vannak, akik mások előtt. Léteznek önzetlen adakozók, léteznek olyanok is, akik érdekből cselekednek. Sokfélék vagyunk. Ugyanígy sokféleképpen tudjuk vagy még inkább nem tudjuk elfogadni az adományokat, ajándékokat. Sajnos egyre többen viselkednek öntelt, telhetetlen, gőgös módon. Nem tudják az adományt elvenni, az egész történetet a helyén kezelni.

Az igazi adakozásról Buddhától Jézusig számos tanító és bölcs nyilatkozott, és valamennyien azt vallják: adjunk, majd azonnal felejtjük el. „Amikor tehát alamizsnát adsz, ne kürtöltess magad előtt, mint a képmutatók teszik a zsinagógában és az utcán, hogy dicsérik őket az emberek! Te úgy adj alamizsnát, hogy ne tudja a bal kezéd, mit tesz a jobb. Így alamizsnád titokban marad, és Atyád, aki a rejtekben is lát, megjutalmaz” (Máté 6,2) – mondja Jézus.

Ajándékozni annyit tesz, hogy nem várunk érte sem ellenszolgáltatást, sem másik ajándékot, hiszen akkor cselekedetünket egyszerű vásárlássá vagy cserévé alacsonyítanánk le. Ha adsz, adj önmagadért! Magadból. Ezáltal te leszel több, a világban pedig valami jó dolog történt.

Ezt az egészet azért írtam le, mert ugyanilyen egyszerű az elfogadás is. Az ajándékot, ha tiszta szívből adják,

fogadd el, és ne zsörtölődj, szitkozódj és átkozódj magadban, hogy miért csak ennyi, miért pont ez. Ne légy telhetetlen!

Az ajándék elfogadásához alázat szükségeltetik. Alázkodj meg, és vedd el, amit a másik kéz nyújt! Ez annak a jele, hogy gondoltak Rád. Annak a jele, hogy igenis számítasz!

Nézd gyerekeidet! Ők még őszintén tudnak örülni egy akármilyen apró, kopott kavicsnak is, ha azt nekik hozták, nekik ajándékozzák. Tanulj tőlük!

Egyesületünkben több ízben kapunk adományokat, melyeket mindig igyekszünk precízen és pontosan szétosztani. Persze nem kötelező kérni az adományokból. Ez csak egy lehetőség, egy kinyújtott kéz. Ha akarod, elfogadod, ha akarod, nem. Az viszont egyenesen felháborító, hogy vannak, akik bírálják és számon kérnek, hogy miért csak ennyit kapnak, vagy miért csak ilyen vagy olyan fajtát. Nem is ragozom tovább. Értetlenül állok az egész előtt.

Egy utolsó gondolat: Ne feledd, a dolgok mindig visszajönnek! Kívánom mindenkinek, hogy egyszer tapasztalja meg, milyen az, ha visszautasítják az ajándékát. Ha eljutottál idáig a levelem olvasásában, feltételezem, hogy gondolkodó ember vagy, és eltöprengsz majd talán egy pár percig a levél mondanivalóján. Ha nincs füled rá, akkor minden szó hiábavaló, úgysem jut el Hozzád az üzenet. Akinek pedig nem inge..., az nagyon kérem, ne vegye magára!

Tudnod kell, hogy az ajándék visszautasításával az ajándékozót magát is visszautasítod. És ez nagyon, de nagyon rossz érzés. Miért is tennél ilyet? Ugye?

BOGÁTINÉ SCHÜTZ GABRIELLA
(SZENTENDRE)

KEDVEZMÉNYEK

LD-BB Hungary Export-Import Kft. (1152 Budapest, Telek u. 7-9.) www.muszakibazar.eu Termékeik és szolgáltatásaik árából 10% kedvezményt nyújtanak vagy a megvásárolt terméket ingyen házhoz szállítják NOE-tagok számára.

COLOR GARDEN KFT. (1028 Budapest, Hidegkúti út 76/a) www.colorgarden.hu Termékeik és szolgáltatásaik árából 5% kedvezményt nyújtanak NOE-tagok számára.

CSERI STRAND ÉS ÉLMÉNYFÜRDŐ SZOLG. KFT. (2800 Tatabánya, Cseri u. 33.) 25% kedvezményt adnak NOE-kártyára a strand, az élményfürdő, a szaunacentrum és az uszoda használatakor.

KÉZMŰVES SZALON – MOLNÁRNÉ ÁBRAHÁM ÁGNES, BÁBKÉSZÍTŐ (1105 Bp., Ugor u. 4.) www.kezmuvessszalon.hu Érvényes NOE-igazolványra 10% kedvezményt ad a termékek és szolgáltatások árából.

MARIONS GYERMEKDIVAT – HEGEDŰS FERENC (3530 Miskolc, Széchenyi út 19. ☎ 30/535 2160) Érvényes NOE-igazolványra 30% kedvezményt ad a termékek és szolgáltatások árából.

DARA-HŰS KFT. (1149 Bp., Bosnyák téri piac) Érvényes NOE-igazolványra 10% kedvezményt ad a termékek és szolgáltatások árából.

BÁRÁNYFELHŐ FEJLESZTŐ GYERMEKKÖZPONT (1068 Bp. Benczur u. 1. ☎ 06/1 321-9946) www.baranyfelho.hu Érvényes NOE-igazolványra 10% kedvezményt ad a termékek és szolgáltatások árából.

WALDEN HOTEL KFT. (2098 Pilisszentkereszt, Fény u. 1. ☎ 06/26 347 681) www.waldenhotel.hu Érvényes NOE-igazolványra 10% kedvezményt ad a termékek és szolgáltatások árából.

Látogatás Finnországban Mikulásnál

Az a nagy szerencse ért, hogy a tavaly ősszel a Finn Nagykövetség által meghirdetett „Hogyan vannak jelen a gyermekek jogai az én életemben?” című pályázaton én nyertem a fődíjat, a két-személyes repülőutat Rovaniemi-be.

Sokáig azt hittem, hogy csak álmodom, de ahogy közeledett a kiutazás napja, egyre jobban elhittem, hogy tényleg igaz, én vagyok az, aki elrepülhetek Finnországba. Egy nyolcgyeremes nagycsalád ötödik gyermeke vagyok, még repülőn nem ültem, külföldön sem jártam, úgy-hogy nagyon izgultam, milyen is lesz az első utam. Édesanyám kísért el.

Készítettünk a családdal közösen egy kukoricacsuhéból készült virágcsendéletet Rovaniemi városának, köszönetképpen ezért a csodálatos utazásért. Március 18-án végre elérkezett az indulás napja. A repülőgép nagyon tetszett, s a kilátás is nagyon érdekes onnan fentről. Helsinkiben átszálltunk egy másik gépre, ami már Rovaniemi-be vitt minket. A reptéren várt ránk egy kedves magyar hölgy, Anita, aki végig velünk volt és tolmácsolt nekünk. Este egy előkelő étteremben vacsoráztunk. Itt találkoztunk az önkormányzat képviselőjével, és átadtuk neki a képet.

Az elkövetkező két nap olyan volt, mint a mesében. A finn emberek nagyon kedvesek voltak velünk mindenhol. Szombaton voltunk egy rénszarvasfarmon, ahol hóesésben mentünk egy kört az erdőben rénszarvas-szánon. Utána beültünk melegedni, teázni egy lappföldi fakunyhóba. Érdekes volt, hogy az erdei rénszarvasok szabadon jönnek-mennek, nem félnek az emberektől. A szán is furcsa volt számomra, mert nem volt benne ülőke, hanem az aljára volt terítve egy rénszarvasbőr, arra kellett ülni.

Ezután elmentünk a Mikulás-városba. A Mikulás háza nagyon érdekes, különleges volt. Láttuk a nagy órát is,

amivel az időt állítja le. Ez az egész Mikulás-város hangulatos, izgalmas, mesebeli hely. Derékig érő, nagy hó van mindenhol, jégcsúszdák a kis házak között, szól a zene, és manók az eladók. Ebéd után bementünk egy olyan jégbárba, ahol minden, még a pult, az asztalok, székek is, minden jégből volt. Innen a jégcsúszda parkba mentünk, ahol olyan nagy gumikba kellett ülni és csúszni bennük, mint nálunk a vízcúszdaparkban.

Az egyik ajándékoltos házacskában volt felfestve az északi sarkkört jelző csík. Persze ráálltam, így már elmondhatom, hogy én már jártam az északi sarkkörön túl is. Itt volt felállítva a magyar színekben pompázó karácsonyfa is.

Ezután ismét visszamentünk

Mikulás városba, ahol hómobilozhattam. Ez olyan, mint egy motor, csak sítalpakon jár. Nagyon élveztem. Először én vezettem egyedül egy kisebbfajta gépet, aztán a bácsi elvitt egy nagy motorral az erdőbe. Hihetetlenül szép volt, ezt elmondani nem is lehet, csak átélni. Délután elmentünk megnézni a nagy favágóhidat. Visszafelé alig tudtunk felmászni a nagy hóban, minden lépésnél besüllyedt a lábunk alatt a hó.

Sajnos nagyon gyorsan elment ez a

pár nap, még nagyon szívesen maradtam volna. Az vigasztal, hogy egy életre szóló élményt kaptam, ismerkedhettem egy oly távoli, északi nép életével, kultúrájával, állatvilágával, szokásaival.

Tudással, ügyességgel a legmerészebb álmunk is megvalósulhat. Ezt az élményt örökre őrzöm, ezt senki nem veheti el tőlem.

KISS KEVIN
(GYULAFIRÁTÓT)

Tanulságos történet

Kedves Olvasó!

Mielőtt legközelebb egy pletykát adnál tovább, gondoldj az alábbi kis történetre:

Az ókori Görögországban Szókratész (Kr.e. 469-399) széles körben ismert volt bölcsességéről. Egy nap egyik ismerőse rohant hozzá izgatottan, s mondta: „Szókratész, tudod, mit hallottam Diogenészről?”

„Na várjál csak!” – mondta Szókratész, – „mielőtt bármit is mondanál, át kell menjél a hármasszűrőpróbán!”

„Hármasszűrő???” – kérdi az ismerős.

„Igen” – folytatta Szókratész –, „mielőtt elmondod a Diogenészről hallottakat, szűrjük le, amit mondani akarsz! Az első szűrő az Igazság. Teljesen biztos vagy abban, hogy amit hallottál, az a tiszta igazság?”

„Nem” – mondja az ember –, „tulajdonképpen csak most hallottam!”

„Rendben van, szóval nem tudod, hogy a hír igaz-e vagy sem. Lássuk hát a második szűrőt, a Minőséget. Amit hoztál, az valami jó hír?”

„Nem, sőt, éppen ellenkezőleg...”

„Szóval akkor te akarsz valami rosszat mondani Diogenészről, amiről azt sem tudod, hogy igaz-e vagy sem?”

Az ember vállat vont, és egy kicsit már röstellte magát. De Szókratész folytatta: „Még mindig van esélyed arra, hogy a próbát kiállj, ha átmegy a Hasznosság szűrőn. Tehát amit Diogenészről hallottál, abból van-e neked valami hasznom?”

„Háát..., nem hiszem...”

„Nos, ha így áll a dolog, hogy a híred nem is biztos, hogy igaz, nem is jó és nem is hasznos, akkor miért kelle-ne akárkinek is elmondani??”

Az ember kissé zavarodottan és szégyenérzettel odébbállt.

Ez a kis történet jól magyarázza, hogy miért volt Szókratésznek nagy megbecsülésben része akkor is és azóta is.

HIRDETÉS

Diák önvédelmi tábor gyermekeknek

Barátságos környezetben, egy tiszta vizű tó partján lévő hideg-melegvizű zárt kemping ad otthont a Távolszéli Harcművészetek Egyesülete által immár 14. alkalommal megrendezésre kerülő Diák Önvédelmi Tábornak.

A gyermekek oda- és visszajutását a táborba felnőtt felügyelettel ellátott autóbusszal biztosítjuk. A táborban számos fekete-fehér szakember, pedagógus és úszómester segíti a gyerekek szabadidejének hasznos eltöltését. Továbbá 24 órában orvos vigyázza a táborlakók egészségét.

Egy héten keresztül teljes ellátást, strandolást biztosítva, játékos edzések során ismerkednek meg a résztvevők az önvédelem alapjaival. Elsajátítják a helyes viselkedést, a konfliktuskerülő magatartást és az ösztönös védekezést klasszikus tábori körülmények között. Az edzések jó hangulatban, barátságos légkörben telnek. Tapasztalatunk szerint ehhez az is hozzájárul, hogy a vállalkozó kedvű szülők, barátok, baráti társaságok egyaránt részt vesznek táborainkban.

Célunk, hogy a gyermekek felismerjék az önvédelem fontosságát, és az ösztönös védekezésben megfelelő gyakorlatra tegyenek szert. A táborban megismerik a valós önvédelem alapjait, személyiségfejlesztő játékokat, különböző szabadulástechnikákat, és különböző harcművészeti stílusok mesterei által tartott edzéseken vehetnek részt.

Táborunkat a Művelődési és Köznevelési Minisztérium jóváhagyásával és az iskolákkal együttműködve szervezzük. A munkánkban tanárok és szülők is részt vettek, akik elismeréssel nyilatkoztak szervezetünkéről.

Helyszín: Budapesttől 25 km-re, Délegyháza, Nomád kemping IV-es tó

Tábordíj: 24.000 Ft/fő, NOE-tagoknak: 21.000 Ft/fő

A befizetésekre van lehetőség csekken, ill. átutalással is.

Az alapítvány üdülési csekket is elfogad.

Első időpont: 2011. 07. 25. – 2011. 07. 30.

Információ: Danyi Rita, ☎ +36 70/703-1919

Második időpont: 2011. 08. 01 – 2011. 08. 06.

Információ: Kiss Erzsébet, ☎ +36 20/582-2485

Harmadik időpont: 2011. 08. 08 – 2011. 08. 13.

Információ: dr. Orszáczki Zsófia, ☎ +36 30/222-1429

Az idővel való bánás

Ma a gyermeket nevelő családok sok nehézséggel szembesülnek, ezek közül az egyik, amivel folyton harcolunk, az idő. „Bárcsak időt vehetnénk pénzen!” – sóhajtozunk sokszor. **Lehetséges ma, a XXI. században is a helyes időbeosztás és a minden gyerekre való, személyre szabott odafigyelés?**

Dr. Fogarasi Andrással és Virággal beszélget Uzsalyné dr. Pécsi Rita.

A.: Tizenhárom éve vagyunk házасok, Budapesten élünk, hat gyermeket nevelünk, akik öt és tizenkét éves kor között vannak. Öten iskolások, egy ovis.

V.: Hogy hogyan lehet egy ilyen nagycsaládban hétköznapokat úgy szervezni, hogy mindenre legyen idő? Közös megbeszéléssel, a naptárok egyeztetésével. De kell ehhez egy **napi rutin**. Mi hatkor kelünk. Kicsi koruktól természetes a gyerekeknek, hogy ha megszólal a vekker, kelni kell. A ruhájuk ki van készítve, már este kirakják. Önállóan öltöznek, rendet raknak.

A reggeli ima helyét és idejét mi 6.20-kor a konyhában találtuk meg. Egy énekkel kezdjük, aminek a végére be kéne futni. Minden nap más az imafelelős, készül a gyertyával, szentírási részlettel...

A reggelizésre nagy gondot fordítok, hogy kerüljön valami a gyomrukba, mielőtt elmennek. Hétkor aztán öltözéssel együtt start van. Ha valaki késik, vagy lassabban reggelizik, akkor a nagylányunk a kisebbekkel előre indul, az elmaradó pedig anyával maradhat – az is jól jár, mert anyával futhat a busz után. Fontos, hogy elérjük. Busszal járunk, mert környezettudatosan neveljük gyerekeinket, másrészt még le lehet ülni, bepréselődünk öten a kettes ülésre, s mesét olvasunk. Az út elég hosszú, két-három mesére is elegendő az időnk.

R.: Szépen kialakították Virágék a napi időbeosztást. Ez minden családnál más, személyre szabott. Elképzelem a mi családjunkat, valószínűleg ez nem a mi arcunk. Ám náluk jól működik, nagyon szép, hogy az elvárást aprópénzre váltjuk, pontokba szedjük, hogy kinek mit kell megtennie. A végső cél az, hogy ériük el a buszt, vagy pakolj össze. Mindenre érvényes, hogy először egy kis

darab önállóságot mutatunk fel, mint elvet: **minél kisebbek, annál pontosabban, aprólékosabban megmondani az egyes lépéseket.**

A.: A minőségi idő nagyon fontos. Természetesen a hétköznapok rohanásában az egy gyerekre jutó figyelem kevesebb, mint hétvégén. A leckék idején Virág segít, az alsó szinten a konyha mellett van a tanulószoba, megvan a folyamatos kapcsolat, az anya szoknyája mellett kapnak bátorítást, támogatást.

Nagy kérdés volt, hogyan szervezzük a különórákat, erről sokat beszélgettünk egymással. Megvannak szülőként a magunk álmai, nálunk a néptánc volt ilyen, fontosnak tartottuk, de közben rájöttünk, hogy időben sem jókor van, és közben egy másik gyerekért is kellett valahová menni. **Nem a vágyak, hanem a lehetőségek szabják meg a különórákat.** A legtöbb különóra olyan, ami az iskolában megvalósítható, vagy közel van. Nálunk a gyerekek úszni járnak. A kisebbeket a nagyobbakra bízuk, én a munkahelyemről odamegyek. Együtt úszunk. Ők is úsznak, én is úszom, aztán a szaunában és hazafelé az úton beszélgetjük át a nap eseményeit. Megvan az a nagy előnye, hogy hét közben is tudunk együtt időt tölteni... S ez hetente kétszer.

A nagyobb időráfordítás, nagyobb figyelem hétvégén lehetséges. A szombat, vasárnap, ha csak lehet, maradjon a családé! Két nagyobbik lányunk kollégista, a hétvége emiatt különösen is felértékelődik. Mi azt tapasztaltuk, akkor tudunk jól együtt lenni, ha kimozdulunk otthonról, persze kellene a nyugodt otthoni percek is, de telefonok jönnek, ide szaladok még, Virág házimunkát talál... Ha elmegyünk kirándulni, akkor tényleg együtt vagyunk.

V.: Van, hogy a lányok nem a legnagyobb túrázási vágygyal jönnek, de megtapasztalták s megértették, megérezték, hogy így tudunk együtt lenni. Olyanokról mesélnek így, amiről hétköznap még akkor sem, ha odabújok az ágyuk mellé. Én is beláttam, hogy így tudjuk a minőségi időt megteremteni. Nekem ez igazából nehezebb, rá kell készülni, előre kell főzni, de így tudjuk a minőségi időt biztosítani.

A.: Fontos, hogy hogyan tálaljuk az ötletet. Nem azt mondjuk, hogy egy hosszú, fáradságos túrára indulunk, hanem: „No, ki akar vonatozni?” Vagy a fiúk a kiránduláson begyűjtenek egy-egy botot, s ha elmegyünk újra, akkor ismét használhatják. Minden a tálaláson múlik, vannak ilyen mézesmadzagok.

R.: Nagyon jó, hogy a különórákkal így bántok, hogy megszólal egy ilyen hang is. Elég nagy a különóra kínálat, de egy ilyen korú gyerekeknek az a legnagyobb ajándék, ha van elegendő ideje a szabad játékokra. A jó különóra sem értékeesebb a szabad játéknál. A néptánc is perze nagyon jó, s van arra törekvés oktatás-kormányzati szinten is, hogy ezeknek vissza kéne kerülniük az iskolába. Jó lenne, ha arányosan szerepelne a néptánc, a művészeti nevelés és a nyelv, de a délután legyen a gyereké!

Az úszás fele ennyit sem érne, ha András nem lenne velük. Itt a fő érték az együttlétben rejlik.

Tudnunk kell: **nem lehet minden nyúl után futni.** Ha minden napra jut egy különóra, akkor lesz egy stresszes gyerekünk. Nincs időérzéke még a kisiskolásnak, s a legnagyobb szorongást az okozza neki, ha be van szorítva időben. Még ha két óra múlva lesz is valami, akkor azt

úgy éli meg, hogy nem szabad játszani, mert mindjárt megyünk, s nem tud ellazítani.

A.: Hétvégén lehetőség szerint nem vállalom munkát, sem előadást, ehhez egyfajta önmérsékletre van szükség. **Legtöbbször nem is munkahelyi, hanem baráti programokra kell nemet mondani.** Mert gyűlnek a programok, meghívások, s szétforgácsolják a hétvégét. Tavasszal bejön a zsúros időszak. Ilyenkor minden hétvégre jut legalább két zsúr, ha oda elmennek, akkor nincs közös program. Van, hogy kompromisszumot kell kötni, mert túl kedves barátról vagy barátnőről van szó, s akkor nem megy mindenki, de nem szeretjük, ha szétforgácsolódik a hétvége.

Múltkor például október első hétvégéjét kijelöltük, s jött vagy öt program arra a hétvégre. De könnyedén tudtuk mondani, hogy NEM. Mindenre lett volna lehetőség, de a **családi hétvége mindennél fontosabb.** A gyerekek nem is mondták, hogy mennyi mindenre lett volna lehetőségük, csak utólag. Elmentünk a Bükkbe, egy kulcsos házba, megmutatták, hogy arra van három kilométerre a ház, kaptunk egy kulcsot és egy fejszét. Szép emlék a közös favágás és a hajnali vacogás, de ezek az emlékek válnak aztán nagy családi kincssé.

Emeli a kirándulás fényét, ha vonattal megyünk. Nemrégiben Szombathelyre négy órát utaztunk vonattal, lehetett kártyázni, beszélgetni, nekünk ez nagyon bevált.

LEJEGYEZTE: VARGA ERIKA

Az Oázis c. lap 2011. áprilisi számából

Kedves Tagtársak!

Szívesen ajánlom figyelmetekbe ezeket a tárgyismeret bővítő kártyajátékokat. A családom kipróbálta és megkedvelte őket, a magyar-történelem szakos általános iskolai tanár menyem játékos tanítás céljára is nagyon hasznosnak tartja. A játék lezajlása sokféleképpen igazítható a résztvevők érdeklődéséhez, tudásához, kitartásához. Jó szórakozást kívánok hozzá!

MÁRKI LÁSZLÓ (BUDAPEST)

Ki kicsoda? – Magyar- és világtörténelmi társasjáték

A hatvanas évek nagy sikerű Ki kicsoda... című százlapos kártyajátékát folytatja kiadónk. A 2010 novemberében megjelentetett Ki kicsoda... **irodalmi** kártyajátékot követi most a Ki kicsoda... **történelmi** kártyajáték. Álmos vezértől Antall József, Kheopsz fáraótól II. János Pál pápáig tekintjük át a történelem legfontosabb alakjait. A száz kártya egyik oldalán arcképeket látunk, a másikon az emelt szintű érettségi tananyagában is szereplő uralkodók, politikusok rövid jellemzését, valamint egy idézetet. A kártyajátékban résztvevők feladata az illető történelmi alakok megnevezése. A kártyákhoz megoldó füzet kapcsolódik, pontos évszámokkal.

Terjedelem: 100 kártyalap
Fogy. ár: 3.990 Ft/db

Korábban jelent meg (2010. november):

Ki kicsoda a magyar- és a világirodalomban – kártyajáték

A hatvanas évek nagy sikerű Ki kicsoda... című százlapos kártyajátékát újította meg kiadónk. A kartonlapok egyik oldalán egy-egy neves szerző portréja látható, a másikon rövid ismertető az illető életéről és munkásságáról. A játékosoknak meg kell nevezniük, ki a kérdéses alkotó. Újdonságként minden mestertől egy-egy rövid idézet olvasható, amelynek megfejtéséért jutalom-pont jár. Az nyer, aki a legtöbb találatot éri el. Az izgalmas kártyacsaták folyamán a résztvevők mintegy észrevétlen „megtanulják” az irodalmat, Balassi Bálinttól Örkény Istvánig, Szophoklészről Franz Kafkáig. A tetszetős dobozban tárolt kártyacsomagok a korábbiakhoz képest szemléletben és küllemben is alaposan megújultak. A száz laphoz játékszabály-ismertető társul, amelyben a kérdések megfejtései is elolvashatók.

Terjedelem: 100 kártyalap
Fogy. ár: 3.990 Ft/db

A Helikon Kiadó könyvesboltjában (Budapest, V. Bajcsy-Zsilinszky út 35.) NOE tagsági igazolványra a Helikon Kiadó könyveivel együtt ezek a kártyajátékok is 35% kedvezménnyel kaphatók. A kártyák és a Helikon Kiadó könyvei kaphatók a www.helikon.hu honlapon és Magyarország egyéb könyvesboltjaiban is (a NOE-s kedvezmény más könyvesboltban nem érvényesíthető).

Nagycsalád – kis lábnyom záró- és díjkiosztó rendezvény

Véget ért a „Nagycsalád – kis lábnyom” projekt keretében megrendezett családi energiatakarékosági verseny.

Az április 16-án megrendezett záró díjkiosztó rendezvényre az ország minden részéről érkeztek nyertes családok és meghívott előadók, 130-an örültünk az eredményeknek és megtakarításoknak.

A versenyben részt vevő családok közül régióként a négy legtöbb pontszámot elért család kapott jutalmat: egy-egy laptopot, kerékpárt, családi nyaralást öko-panzióban és környezetbarát termékeket tartalmazó ajándékcsomagot.

A családok által készített legjobb feladatokból válogatás a projekt bemutató kiadványában található, amely a kislábnyom honlapról (www.kislabnyom.hu) letölthető.

A programban szerepeltek a projekttel kapcsolatos érdekes előadások, meghívott előadók beszéltek az energiatakarékos és környezetbarát életmód közösségi megvalósításáról, volt gyerek játszóház és kézműves sarok, büfé – elsősorban helyi, bio és fair trade ételekkel –, valamint a várva-várt díjátadás.

Köszönjük minden családnak a részvételt, meghívott előadóinknak az érdekes előadásokat, valamint dr. Fülöp Sándornak, hogy megtisztelte jelenlétével a díjátadást!

A rendezvényen készült fényképek és a meghívott előadók előadásai a <http://www.kislabnyom.hu> honlapról letölthetők.

A projekt során megmértük minden rendezvény karbon-lábnyomát is. Az összesen 11 helyszínen megtartott családi képzés hatásaként 3 tonna széndioxid-kibocsátás keletkezett, amelynek a legnagyobb részét az étkezés (65%) és az utazások (33%) adták. A kibocsátás kompenzációjaként a díjkiosztó rendezvényen a programgazdák 3 darab őshonos földlabdás gyümölcsfát adtak át minden egyes régiós koordinátornak a kibocsátások részleges semlegesítése érdekében.

Az online verseny részeként a karbon-kalkulátor segítségével lehetőség volt arra, hogy a családok a tevékenységeik során termelődő szén-dioxid mennyiségét havi lebontásban nyomon kövessék. A projekt végén a karbon-kalkulátorból kinyert adatokból érdekes eredmény született:

a versenyben helyezést elért **21 család átlagos széndioxid-kibocsátásának értéke 2 t/fő/év**, amely a magyar és európai uniós átlagnál (5,6 t/fő/év ill. 8,2 t/fő/év) lényegesen alacsonyabb!

További információ: A projektről: Vadovics Edina, tel.:+36 20/5121 887, edina@greendependent.org
A projekt honlapja: www.kislabnyom.hu

Hogyan tovább?

Kislábnyom hírlevél

Bár a Nagycsalád – kis lábnyom programnak vége, az eddig kéthetente jelentkező Kislábnyom hírlevél nem szűnik meg! Terveink szerint az átmenetileg havonta megjelenő kiadványt igyekszünk továbbra is érdekes hazai és külföldi hírekkel és hasznos energiatakarékos tippekkel megtölteni. A Kislábnyom hírlevél eddigi összes száma letölthető a <http://kislabnyom.hu/letoltheto-anyagok/43-hirlevel/53-hirlevelek.html> oldalról, és az ezután megjelenő számok is elérhetők lesznek majd ugyanitt.

Kislábnyom Közép-Magyarországon is!

A Nagycsalád – kis lábnyom program a támogatási konstrukció miatt a vidéki (nem közép-magyarországi) régiókat célozta meg, a képzések és rendezvények a vidéken élő családok bevonásával zajlottak. Azoknak a közép-magyarországi családoknak, akik érdeklődtek a program iránt, de a feltételek miatt nem vehettek részt benne, örömmel jelentjük, hogy **nemsokára kezdődik a Kislábnyom közép-magyarországi folytatása!** A tervek szerint a 2011 ősztől induló program menete hasonló lesz a korábbihoz: elsőként energiatakarékosági képzéseket szervezünk a család-

doknak, akik később egy verseny keretében megmutathatják, hogyan kamatoztatják az elsajátított tudást saját otthonukban. További információk hamarosan elérhetők lesznek a honlapunkon (<http://www.kislabnyom.hu>), illetve a Kislábnyom hírlevélben is folyamatos tájékoztatást adunk a programról és a jelentkezés menetéről.

Közösségek közötti országos és európai energiatakarékosági verseny

Azok a vidéki családok se keseredjenek el, akik (továbbra is) szeretnének részt venni energiatakarékosággal kapcsolatos versenyben, hiszen **2011 őszétől indul az EnergiaSzomszédság program**, amely egy országos, közösségek közötti energia-megtakarítási verseny. A versenyhez az ország bármely területéről bárki csatlakozhat majd, előképzettség nem szükséges.

A programban részt vevő versenyzőknek elsőként 6-8 háztartásból, családból álló közösségeket (ún. EnergiaSzomszédságokat) kell majd alakítaniuk, megtakarításra vonatkozó vállalásokat tenni, végül a megspórolt energia mennyiségét a többi versenyző szomszédság megtakarításaival összehasonlítani. Fontos, hogy a közösség tagjai nem kell hogy a való életben is szomszédok legyenek, az EnergiaSzomszédság virtuális szomszédságot takar, ahol a „lakókat” a közös cél, a minél több energia megspórolása köti össze.

A verseny nem csak egy adott ország közösségei között, hanem a programban részt vevő országok között is folyik. Összesen 16 ország méri össze, hogy a program során mennyi energiát sikerült megtakarítani.

További információkat és a csatlakozás részleteit szintén a Kislábnyom hírlevélben, valamint a GreenDependent Egyesület honlapján (www.greendependent.org) tesszük közzé hamarosan.

Nyertünk! Nyertünk!

A GreenDependent Egyesület Kislábnyom projektje versenyre invitálta a nagycsaládosokat 2010 végén. Feltöltöttük az óraállásokat november elején, és aztán minden hónap elején ezentúl egészen márciusig. Állapotfelmérést kellett végeznünk energetikai szempontból a lakásunkon, és megvizsgáltuk, mennyire élünk környezetbarát módon. Ez a klíma audit volt az első feladat, melynek keretében vállalásokat is kellett tenni, hogy még energiatakarékosabban és még „zöldebben” éljünk a jövőben. Ezek a vállalások is pontot értek a versenyben. A verseny a 2. feladat után kezdett el izgalmassá válni. Klímabarát téli szünetet kellett tervezni: klímabarát karácsonyi menüt, ajándékokat és szilveszteri időtöltést kellett kitalálnunk. Ennek a pontszámai nagy izgalmat hoztak a versenybe, látni lehetett a helyünket a mezőnyben.

Ha nincs a verseny, soha nem figyelünk oda arra, hogy milyen sok megtakarítást jelentettek nekünk az energiatakarékos háztartási gépek, amelyeket az egyesületen keresztül kaptunk. Nálunk a villamosáram-fogyasztás kb. 100 kWh-val csökkent, és pár köbméter vízzel is kevesebbet fogyasztunk havonta. Mindezek mellett több megtakarítást is elkönnyelhetünk, és sok okos ötlettel gazdagodhattunk. Kéthetente kaptuk interneten a Kislábnyom hírlevél számait, amikben olyan sok érdekes klímabarát emberről, szervezetről, ötletről, eszökről, módszerről olvashattunk, hogy ha nem versenyzünk, ez akkor is rendkívül hasznos. (A hírlevél folytatódik és a www.kislabnyom.hu oldalon fel lehet rá iratkozni, ill. elolvasni a régi számokat.) Mi a verseny és persze a rendkívüli benzinárak miatt rendszeres telekocsi-használókká váltunk, szigeteltünk, árnyékolunk (persze növényekkel), komposztálunk, helyben vásárolunk vagy magunk termelünk. Tudatosan kezdtük használni a vizet, villanyt, gázt, tömegközlekedést használtunk. Takarékoságra hívtuk fel a gyerekek figyelmét is, mert az ő életükben még fontosabb lesz ez, különösen, ha mi nem

figyelünk oda a rendelkezésre álló készülékek szűkösségére. A beírt óraállások alapján pedig a www.karbonkalkulator.hu weboldalon megtekinthettük szemléletes grafikonokon a széndioxid-kibocsátásunkat, sőt, összehasonlíthattuk az előző havi adatokkal. Megtudtuk, hogy a széndioxid-kibocsátás adatok összehasonlítására szolgál, és mindent szorzószámok segítségével erre a közös nevezőre számolnak át. Így számolhatjuk ki a karbon-lábnyomunkat¹. A 21 nyertes család karbon-lábnyoma 2 t/év/fő, a magyar átlag 5,6 t/év/fő, az EU-s átlag 8,2 t/év/fő. Azt hiszem, ebből is látszik, hogy aki nem nyert díjat a versenyen, az is nyert, mert a megtakarítás és a sok jó ötlet felért egy nyereménnyel.

A verseny végül tényleg jól beindult. Országsszerte 510 család regisztrált a versenyre, ebből 170 nagycsalád végig is csinálta. Öt NOE régióban folyt a verseny, és minden régióban jutalmazták az első négy helyezettet. A fődíj egy laptop volt. A második helyezettek családi nyaralást nyertek öko-panzióban. A harmadik helyezettek kerékpárt és kerékpáros táskát kaptak, és a negyedik helyezettek pedig, amiből a mi régióinkban kettő is volt, környezetbarát ajándékcsomagot kaptak. A nagycsaládos egyesület energiatakarékos éggökökkel próbálta megkönnyíteni a takarékoskodást a nyerteseknek. A mi családnak, a Hali család első lett, és nagyon örültünk a nyereményünknek. Persze a többi díjat is elfogadtuk volna szívesen, mert nem volt egybehangzó a vélemény a családon belül arról, hogy melyik díj tetszik a legjobban. A mi régióinkban így alakultak a helyezések:

1. Hali család 91%, 2. Tóth család 90%, 3. Nádasi család 87%, 4. Tadits család, Szabó család 83%.

Gratulálunk a nyerteseknek!

HALI CSALÁD (ROMONYA, AL-DUNA RÉGIÓ)

¹ A karbon-lábnyom azt méri, hogy az életünk során használt fosszilis energia miatt mennyi szén-dioxidot bocsátunk a légkörbe. Az eredményt tonna/év/háztartás vagy tonna/év/fő-ben kapjuk, de egy teljes év helyett nézhetjük hónapra, hétre, napra is.

Építési tanácsadó – új témával, az energiatakarékossággal

Hosszú évekig az energia megfizethető volt, és úgy éreztük, mindig rendelkezésünkre fog állni. Erre a hitre alapozva, keveset foglalkoztunk az energiatakarékossággal. Napjainkban azonban előtérbe kerülnek ezek a problémák, hiszen mivel a készleteink fogyóban vannak, az energiaárak folyamatosan emelkednek, egyre több család számára okoz gondot a lakás vagy családi ház fűtése, a villany- és gázzsámlák kifizetése. Sajnos, számos családot a fizetésképtelenség miatt már az otthonuk elvesztése fenyeget. A családjaink megélhetését veszélyeztető és egyre romló helyzetben az Otthonteremtési munkacsoport munkatársai ezzel a cikksorozattal szeretnének segíségekre sietni, bemutatva az építés-felújítás területén megvalósítható, megtakarítást eredményező konkrét technológiákat, szerkezeteket.

Alacsony energia-felhasználású épületek

Az energiaárak emelkedése, valamint a környezetszennyezés kapcsán egyre többet hallunk a kiscsoportú gépkocsik térhódításáról nagyfogyasztású társaikkal szemben. Vajon ugyanilyen nyilvánosságot kap-e az alacsony energiafelhasználású épületek építése? Ösztönzi-e valaki a befektetőket vagy akár a saját házat építőket, hogy energiatakarékos vagy minimális energiaigényű passzív házakat építsenek?

Németországban már 1987 óta épülnek alacsony energiafelhasználású házak. Az ilyen épületekre vonatkozó előírások már a nyolcvanas években érvénybe léptek Kanadában és a skandináv országokban. 1991-ben egy még tökéletesebb megoldást dolgoztak ki a német építészek, fizikusok és épületgépészek, s ennek eredményeképpen megépült Darmstadtban az első passzív ház.

Egy passzív ház éves fűtési energiaszükséglete 15 kWh/m². Egy alacsony energia-felhasználású épület éves fűtési energiaszükséglete 70 kWh/m².

Egy mai korszerűbb épület éves fűtési energiaszükséglete 110 kWh/m².

Egy hagyományos épület éves fűtési energiaszükséglete 230 kWh/m².

Ebből következik, hogy a passzív ház a hagyományos épületekhez képest 90-95% energiát takarít meg. Ezen túlmenően ma már beszélünk aktív házakról is, melyek – a megújuló energiák segítségével – akár több energiát is termelnek, mint amennyit fel tudnak használni bennük.

Mit is takar egy energiatudatos tervezés?

☐ **Kompakt tömegformálást**, amelynek során egy minél kisebb lehűlő felülettel rendelkező épület létrehozása a cél.

☐ **Megfelelő tájolást** – azért, hogy a téli napenergiát hasznosítani tudjuk. A ház nyitottabb, nagyobb üvegfelületekkel rendelkező részét ajánlatos déli irányba fordítani, az északi irányból pedig minél zártabbá tenni az épüle-

tet. Így egy fontos megújuló energiaforrást, a napenergiát lehet hasznosítani.

☐ **Nyári hővédelem** biztosítását a dél felé tájolt nagy üvegfelületek esetében. A gondos tervezés során a téli, alacsonyabb szögben érkező napsugarakat beengedjük az épületbe, hasznosítva ezzel azok energiáját, a nyári, meredeken érkező forró napsugarak ellen viszont megfelelő árnyékolással védjük az épületet.

☐ **Extra hőszigetelés** alkalmazását minden határoló szerkezetre (fal, tető, padló) vonatkozóan. 100-150 éve az épületeket igen vastkos téglafalakkal építették, melyek vastagsága (emeletes épületek esetén) akár 80-100 cm is lehetett. Abban az időben ennek tartószerkezeti szerepe volt, de ahogy a statika tudománya fejlődött, vékonyabb falakkal is megépíthetővé váltak az épületek. Ezek azonban (főleg a vasbeton megjelenésével) igen rossz hőszigetelő képességűnek bizonyultak. Ma már nem csak a falak vastagságán múlik az épület jó hőszigetelése, hanem az igen sokféle, korszerű szigetelőanyagok minőségén, amelyeket már a tető, ill. a padlók esetében is alkalmazunk. Kellő vastagságban (akár 20-25 cm) alkalmazva igen alacsony energiafelhasználású épületeket építhetünk. A magas hőszigeteltségi követelmény újabb innovációkat indított el az építőiparban. Ennek során egyre újabb technológiák jelennek meg, amelyekkel utólagos falszigetelés nélkül is meg tudjuk építeni a megfelelően szigetelt falazatot.

☐ Szinte **hőhídmentes szerkezetek** tervezését.

☐ **Hőszigetelt ablakszerkezetek** beépítését 3 rétegű üvegezéssel. Ezek a nyílászárók már megközelítik vagy akár meg is haladják egy hagyományos falazat hőszigetelését.

☐ **Légtömörség biztosítását**, hogy minél kisebb legyen a levegőcserével távozó hő. Felmerül a kérdés, hogy ebben az esetben hogyan jutunk friss levegőhöz.

☐ Nagy hatékonyságú **szellőző berendezés** beépítését hőcserélővel, földhőhasznosítással. (Egy passzív házban a szellőztetés a nap 24 órájában biztosítva van. Minden helyiségből az elhasznált levegő elszívásra kerül, és helyére a szellőztető rendszer friss levegőt szállít. Az elszívott szobahőmérsékletű levegő energiáját nem hagyjuk kárba veszni, hanem egy ún. hőcserélő segítségével átadjuk a bejövő friss levegőnek. Így a szobákban mindig 20-22 fokos, friss levegő lesz. Hasonló elven hűtjük le a nyáron beérkező levegőt.)

☐ **Megújuló energiák**: Bármennyire hihetetlen, a fent leírt rendszer melegen tudja tartani az egész házat, hiszen a használat útján is keletkezik hő (főzés, mosás, gépek használata... stb.), és ezt nem engedjük elillanni. Ha ez mégsem lenne elég, napkollektorokkal, földfűtéssel és egyéb megújuló energiaforrásokkal lehet rásegíteni a belső levegő melegen tartására.

Sokakban felmerülhet, hogy nem szeretne új házat, lakást építeni, de ez a környezet- és pénztárcabarát megoldás mindenképpen érdekelné. Nos, az ő számukra jó hír, hogy sok családi- és társasház, irodaház stb. átalakítható passzív, ala-

csony energiafelhasználású vagy akár aktív házzá. Németországban több példa is van (egész lakónegyedek is), de hazánkban is megépült egy panelfelújítás Dunaújvárosban, EU-s támogatással, passzív megoldásokat alkalmazva.

Ma már elmondhatjuk, hogy az ilyen energiatudatos építkezések, felújítások nem elérhetetlenek az építetők számára. A megtérülés nagyon különböző lehet új építés és felújítás esetében, anyagok, szerkezetek és egyéb adottságok függvényében. A felújítandó épület és külső adottságainak ismerete nélkül nem lehet korrekt módon konkrét számítást készíteni a megtérülés tekintetében. Később még fog-

lalkozunk a témával, konkrét építőanyagok és szerkezetek esetében a számszerűsíthető megtérüléssel is.

A passzív házakra vonatkozó műszaki paraméterek fokozatos bevezetéssel 2020-ig kötelezőek lesznek minden új épületet építő számára. Meglévő ingatlanjaink adásvételekor pedig – ugyanúgy, mint gépjárművek esetén – egyre fontosabb tényező lesz az ingatlan „fogyasztása”.

KROÓ KORNÉLIA ÉS RAKOVSKY ÁGNES
OKLEVELES ÉPÍTÉSZMÉRNÖKÖK (KVADRÁT KFT.)

Természetes tisztítószer

Vodka, Tabasco és rebarbara, a házi sűrítő

Sokan nem is tudják, hogy mennyi értékes terméket rejt otthon a hűtő vagy az italos polc. A ketchup, a kóla, a rebarbara, a Tabasco vagy éppen a vodka olyan potenciális háztartási takarítószer, amelyek szükség esetén még jól jöhetnek.

Tea, kóla, timsó és kukoricaliszt az üvegfelületekre

A fenti összetevők elsősorban az üvegfelületek tisztítására kiváló természetes szerek. Egy adag erős fekete tea három kanál ecettel (vagy citromlével) keverve állítólag van olyan jó, mint bármelyik műanyag spriccelős flakonba zárt társa. Bármennyire meglepő, a recepthez hasonlóan működik a kukoricaliszt és víz keveréke is. Három teáskanál lisztet fél pohár vízzel kell összekeverni, majd egy rongy segítségével a megtisztítandó üvegre, tükörrre felhordani, és átdörzsölni vele a felületet. A művelet után finom filmréteg keletkezik a felületen, egy tiszta ronggyal átdörzsölve ez is eltűnik, az ablak pedig ragyogni fog a tisztaságtól.

A kóla erejét is mindenki jól ismeri, a segítségével a zsíros felületeket hibátlanul el lehet távolítani. Rongyra vagy szivacsra kell önteni, majd átdörzsölni vele a felületet, utána pedig tiszta vizes ronggyal áttörölni. Aki az üvegen keletkező ásványi lerakódásokkal küszködik, annak az alábbi receptúrát ajánljuk: egy teáskanál timsó és negyed pohár ecet vagy citromlé keveréke, ez kiváló sűrítő.

Rebarbara, paradicsom és Worcestershire szósz a fémfelületekért

Az edények, lábosok tisztítása mindig extra erőt igényel, de néhány praktika segítségével hozzá sem kell érni az edényhez. Az alumínium és a vas edények tisztításának egyik hatékony zöldsége a rebarbara. Egy bögrényi, kockára vágott zöldséghez vizet kell adagolni, majd feltenni főzni. A főzet tulajdonképpen maga megoldja a problémát, a szennyeződés szépen-lassan felszívódik. Állítólag hasonló csodákra képes a félbe vágott paradicsom is, eljárási ugyanúgy kell, mint a rebarbaránál.

A réz és bronz alapú konyhai eszközök tisztításához számtalan háztartási tisztítószer áll rendelkezésünkre, a só, a liszt, az ecet, a sütőpor mellett az egyik legkülönlegesebb az ecet alapú Worcestershire szósz. A szivacsot át kell itatni a szósszal, állni hagyni egy időre, majd meleg vízzel leöblíteni. Ha esetleg nincs otthon ilyen szósz, akkor a ketchup is tökéletesen megteszi. És ha már a szószoknál tartunk, a Tabasco minden fém-eszközre kiváló – bár nagy mennyiségben határozottan kár érte.

Külön recepteket találtunk az ón edények tisztítására is, kiderült például, hogy a káposztalevél és a só kombinációja szintén erős páros. Káposztasaláta készítéskor vágjuk félbe a káposztát, hasítsunk le egy szeletet, hintsük meg sóval, majd használjuk súrolóként az eszközt! A félbe vágott citrom sütőporral szórva szintén felveszi a harcot a makacs szennyeződésekkel, de hasonló hatásos mixtúra, ha vodkát vagy brandyt keverünk össze egy kis kanál mézszóval. Ez a massa szintén kiváló sűrítő.

Fenyőolaj és borsmenta, a háztartási fertőtlenítők

A fenyőolajat és a teafa olajat számtalan háztartásban fertőtlenítő hatásuk miatt használják. Elég néhány cseppet a tisztítóvízhez adagolni és áttörölni vele a fertőtleníthető felületet. Hasonló hatása van a szárított mirhának, zsályának, borsmentának, eukaliptusznak, kakukkfűnek és szegfűszegnek. Elég egy erős főzetet készíteni a gyógy- és fűszernövények egyikéből, majd egy spriccelőfejjel ellátott flakonba kell tölteni a kihűlt teát, és olyan területeket kell átfújni vele, ahol a fertőtlenítés és légfrissítés szükséges.

Természetes faápolás ecettel, citrommal és teával

A fa felületek portalanítására és polírozására hatásos keverék, ha egy teáskanál olívaolajat két kanál citromlével vagy ecettel keverünk, majd egy pamut segítségével áttöröljük vele a fafelületet. Aki portöröléskor a helyiség illatosításáról is gondoskodni szeretne, az cseppentsen az előbbi keverékbe egy-két csepp citrus- vagy egyéb aromaolajat. A faápolásban az alkohol megint csak jól jöhet, a lenmagolaj, citromlé és whisky keveréke állítólag csodát művel a fával.

Forrás: Annie Berthold-Bond, *Clean and Green*

Keszthely belvárosában, a városi strandtól gyalog 10 percre, családi házban, külön bejárattú lakás 5-8 fő részére kiadó a nyári időszakban, egy-két hetes turnusokban.

Irányár: 9.000-10.000 Ft/nap/család megegyezés szerint.

Csütörtöki Zoltán

☎ 83/315-951 (19 óra után), 30/375-0613

* * * * *

Tavalyi áron olcsó nyaralási lehetőséget

kínálok horgászok, nagycsaládosok, baráti társaságok részére.

A ház **Balatonalmádi-Vörösberény** térségében van, hegytetőn, erdőszélen szép kilátással a Balatonra.

A kert nagy, sok gyümölcsfával, nyírt gyepvel, kis konyhakerttel. Szabadtéri sütési, főzési, bográcsozási lehetőség. A fákon hinta, gyűrű, függőágy. Gyerekeknek csúszda pancsolóval.

A nyaraló összkomfortos: egy padlásszoba, nappali kandallóval, fürdőszoba, amerikai konyha teljes felszereléssel. A legközelebbi strand kb. 1,5 km.

A Balaton örömein kívül a közelben bob-pálya, uszoda van. Ezenkívül a környék alkalmas a túrázásra, és hajókrandulási lehetőség is van Tihanyba, illetve vonatozás a Badacsonyra; és Veszprém is csupán 9 km (Állatkert; Vár).

Kényelmesen 5 főt; pótággal 6-7 főt tudok elhelyezni (+sátor).

Egy turnus hétfő estétől – következő hétfő délig tart. Egy 5 fős család részére egy hét 55.000 Ft.

A nyaraló megtekinthető: argvelan.c8.hu honlapon.

További felvilágosítás a következő címen, illetve telefonon érhető el:

Argyelán Jánosné

8200 Veszprém, Hunyadi u. 1/A

☎ 88/424-104, 30/316-9074

* * * * *

Gadányi Pannónia Panzió 2011. évi ajánlása

Változatos programokat kínál a Balaton közelsége, a Boronka-melléki tájvédelmi körzet

(kisvasút, lovas kocsizás, lovaglás, túrázás).

Ígény esetén komplett programok szervezését is vállaljuk. A panzió 20+4 fő fogadására alkalmas.

Minden szobához külön fürdőszoba tartozik.

Megtalálható még egy teljesen felszerelt teakonyha és egy 40 fő befogadására alkalmas ebédlő.

Szeretettel várunk minden pihenni, kikapcsolódni vágyó vendéget.

Áraink: elő- és utószezon: 2.000 Ft/fő/éj;

07. 01. – 08. 31-ig: 2.200 Ft/fő/éj

Fűtési idényben +300 Ft/fő/nap,

reggeli igény +500 Ft/fő.

A 18-70 év közötti vendégeknek 300 Ft/fő/nap idegenforgalmi adót kell fizetni.

Kedvezmények: 0-4 éves gyerekek szállása ingyenes, 5-12 éves gyerekek 50%-os térítési díjat fizetnek nagycsaládosoknak (legalább 3 kiskorú gyermek) 10% kedvezmény.

Ifjúsági csoportoknak teljes ellátással 2.500 Ft/fő/nap (legalább 5 éjszaka).

További információ: martonlasz lone2@freemail.hu

☎ 30/239-6863, 70/392-5908, 30/939-8127

* * * * *

Bükkszék Ifjúsági Tábor

Csodálatos környezetben, a hegyoldalon terül el. 380 fő befogadására alkalmas.

Étkezés biztosított.

A közelben található a Salvus vizéről híres gyógyfürdő.

Tekintsék meg honlapunkat: www.bukkszek.hu

☎ 30/511-0670

* * * * *

Zamárdiban turistaházakban és faházakban

üdülési lehetőség nagycsaládosoknak

50%-os alapítványi támogatással.

5.800 Ft/fő/nap félpanzióval,

nagycsaládosoknak 2.900 Ft/fő/nap áron félpanzióval.

10 éves kor alatt ingyenes szállással.

Üdülési csekket elfogadnak.

A támogatás csak érvényes NOE-tagkártyával kapható meg.

Dankházi Tibor

☎ 70/242-4013, 1/306-7599

* * * * *

Kedvező nyaralási lehetőséget kínálok a

Balaton északi partján, Csupakon.

Egy apró, nádtetős parasztház kis udvarral

vár 4-5 fős családokat, baráti társaságokat.

A házban egy szoba, egy jól felszerelt kis konyha és egy hideg-melegvízes kis fürdőszoba van.

Az udvaron lehet parkolni, bográcokban főzni.

A község strandja, mely a háztól kb. 1 km, évek óta a környék legjobb lehetőségeivel várja a fürdőzőket.

Ezenkívül Balatonfüred és Tihany csak néhány km.

Itt mindig rengeteg kirándulási, hajózási lehetőséget, és kulturális programot találhatnak az érdeklődők.

Veszprém a legközelebbi megyeszékhely 15 km,

amely szintén bővelkedik látnivalóban

(Állatkert, Vár, Múzeumok).

Egy család részére egy hét 35.000 Ft.

A turnusok hétvégén váltják egymást.

Ágyneműhuzatot hozni kell.

Az átadó család a lakást kitakarítva adja át a következő vendégnek.

További felvilágosítás a következő telefonon:

☎ 20/828-0887

Kedvezményes Heti Válasz-előfizetés

a Nagycsaládosok Egyesülete tagjai számára

A Heti Válasz Kiadó célja, hogy a kedvezményesen kialakított árakon keresztül az áruhelyi árnál jóval alacsonyabb áron lehetővé tegye a nagycsaládosok számára a lap olvasását. A kedvezmény igénybevétele független a befizetés módjától.

Egyéves előfizetés: **14 000 Ft** (42% kedvezmény)

Féléves előfizetés: **7600 Ft** (37% kedvezmény)

Negyedéves előfizetés: **4900 Ft** (19% kedvezmény)

**Digitális lapelőfizetés: Előfizetői áraink: Egyéves: 11 000 Ft (55% kedvezmény),
féléves: 6200 Ft (49% kedvezmény), negyedéves: 3300 Ft (46% kedvezmény).**
www.hetivalasz.hu/digitalis

**A kedvezmény kizárólag érvényes NOE-tagkártyával vehető igénybe,
a Heti Válasz Kiadói ügyfélszolgálatán keresztül:**

CBC Irodaház, 1027 Budapest, Horvát u. 14–24., V. emelet • Nyitva tartás: h.–p.: 8.00–16.00 • Telefonon: (06-1) 461-1447
E-mailen: informacio@hetivalasz.hu • Postai úton: Heti Válasz Kiadó Kft., 1027 Budapest, Horvát u. 14–24.

**A NOE előfizetői megrendelőlap letölthető weboldalunkon: www.hetivalasz.hu/noe,
illetve megtalálható az egyesület honlapján. Kérjük, kitöltve juttassa vissza a fenti elérhetőségekre!**

Kérjük, megrendelésénél mindig tüntesse fel NOE-tagkártyája sorszámát a kedvezmény igénybeviteléhez!
Ennek hiányában nem áll módunkban az előfizetést a kedvezményes díjjal számolni.

Csekkes befizetés esetén kérjük, vegye figyelembe a 10 napos átfutási időt. Banki átutalás esetén a megjegyzés rovatban kérjük tüntesse fel a pontos kézbesítési nevet és címet, vagy ha ismert már a 6 jegyű kiadói azonosítója, akkor azt.

Bankszámlaszámunk: OTP Bank Nyrt., 11706016-20815789-00000000

Örömhír

A Püspökladányi „Add a kezed” Nagycsaládos Egyesület örömmel adja hírül, hogy 2011. május 17-én megszületett Juhász Erika és Vati Zoltán második gyermeke, **Vanda**, 2011. május 25-én pedig Pató Krisztinának és Daróczi Gábornak született meg első gyermekük, **Daróczi Lili Luca** 53 cm-rel és 2840 grammal. Gratulálunk!

Örömmel értesítlek Benneteket, hogy 2011. május 3-án megszületett Eszter lányom negyedik gyermeke: **Boglárika**.
Joachim Ági Budapest,
Józsefvárosból

Nagy örömmel és Istennek hálát adva tudatjuk, hogy 2011. március 18-án megszületett negyedik gyermekünk, **Anna Margit**. Szeretettel várták testvérei: Ferkó, Marika és Imre.
Kótai Imre és Kótainé Lakatos Rita,
Budajenő

Monostorapátiban a Somogyvári családba március 16-án megérkezett a várva várt hetedik testvér: **Hanna Flóra**.

A Nagycsaládosok Keszthelyi Egyesülete 2 új babával gyarapodott! 2011. április 26-án megszületett második kisunokánk **Balogh Levente**, a szülők, leányunk Andrea, vőnk Csaba és a 2 éves nagytesó Zsombika öröme.
A boldog nagyszülők:

Csütörtöki Zoli és Erzsi

A tiszavasvári Nagycsaládosok Egyesülete örömmel értesít mindenkit, hogy egyesületünkbe kisbaba született 2011. május 6-án: **Turi-Szűcs Anna** 3550 grammal és 49 centivel. Szülei és Sára testvére már nagyon várták. Gratulálunk a boldog családnak.
Tóthné Nácsa Irén

Örömmel értesítünk Benneteket, hogy **Szabó Oszkár** 2011. január 30-án megérkezett a rá váró Virgilhez, Rómeóhoz és Stellához. Kívánunk erőt, egészséget és sok boldogságot az egész családnak.

Gyermekszív Nagycsaládos Egyesület minden tagja nevében Ópusztaszer

A Nagycsaládosok Kétsopronyi Egyesülete örömmel tudatja, hogy 2011. április 15-én megszületett Barsi Brigitta és Bánfi Róbert harmadik gyermeke, **Bánfi Barnabás**. Két bátyja és az egész család várta őt.

2011. április 27-én megszületett Fehér Csaba és Emi hatodik gyermeke: **Mátyás**, a boldog szülők és testvérei nagy öröme.

A mosonmagyaróvári Életfa Egyesület kissé késve, de annál nagyobb örömmel tudatja a tagsággal, hogy 2010-ben a következő „új tagok” érkeztek: Farkas Klára pártoló tagunk első kisbabája, **Zoé**; Gnám Gertrúd és Korondi Viktor harmadik gyermeke, **Dávid**; Gábor Miklós és Gáborné Kaló Hajnalka negyedik gyermeke, **Annamária**; Pólyáné Hanusz Borbála és Pólya Tibor családjába szintén negyedikként érkezett **Levente**; Horváth Anna Mária és Horváth Zsolt ugyancsak negyedik gyermeküknek örülhettek **Márton** születésekor; Hegyiné Nagy Mónika és Hegyi János **Lilla** születésével ötgyermekes szülők lettek; a nyertes Tóth Tiborné Éva és Tóth Tibor, akikhez a golya nyolcadik gyermekként hozta **Áront**.
Sok boldogságot, egészséget kívánunk a kicsiknek és családjuknak.
Lauer Katalin

MÉDIATÁMOGATÓINK

